

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JUNI 2019 | NR. 3 | 107. ÅRGANG

■ **KAMPEN MOD OG BJÆRGNING
AF PLASTIK I FLODER OG HAVE**

■ **LANDSSKYTTESTÆVNE
OG LANDSMØDE**

■ **SAMLET UNDER ÉN KASKET - FLÅDENS
UDSTILLING GENOPSTÅR PÅ HOLMEN**

■ **MAYDAY FRA ALBATROS 1
– LIVSVIGTIGT ROLLESPIL**

■ **VISIONÆRT
SENDEMANDSMØDE**

▲ Den danske virksomhed DESMI Ro-Clean A/S med hovedkvarter i Odense arbejder globalt med optagning af olie og plast i floder og på åbent vand. Ud for havnen i Auckland er virksomheden her i gang med igangsætning af et Speed Sweep-system til opsamling af olie for Maritime New Zealand.
(Foto: DESMI Ro-Clean)

Et førstehåndsindtryk

Af landsformand kommandørkaptajn
Steen Eiler Engstrøm

Med udsendelsen af denne juniudgave af Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" har sendemændene på sendemandsmødet i Randers givet deres støtte til landsbestyrelsens indstilling af mig som Danmarks Marineforenings ny landsformand. Mange tak for jeres tillid. For de fleste er jeg nok ikke bare et ganske ubeskrevet, men også et helt nyt blad i Marineforeningens righoldige historie. Og dog, nogle af jer kan måske svagt erindre en sprød kaptajnløjtnant, der som chef for patruljefartøjet STØREN holdt gæstetalen til Marineforeningens 80 års-jubilæum på Nyborg Strand i 1993 og andre den noget ældre stabschef ved OPLOG Korsør, der bød velkommen til sendemandsmødet i 2016 på Flådestation Korsør. Begrænset viden

Som nævnt er min baggrund og viden om Marineforeningen noget begrænset. Jeg har godt nok læst på 100 års-historien, men må også indrømme, at det endnu varer en rum tid, før jeg får Marineforeningen rigtigt ind under huden. Jeg blev noget forundret, da Jens Ole Løje ringede og tilbød mig tjansen som hans efterfølger. Det havde jeg bestemt ikke lige set komme. Overvejsen var nu ikke særlig svær, for det var et tilbud, som alene kunne ses som en meget stor anerkendelse og tillid til min person og de værdier, jeg har stået for gennem mine mere end 40 års tjeneste i Søværnet. Så det er med stor ydmyghed, at jeg med glæde og taknemmelighed har takket ja til at tage stafetten og videreføre Jens Oles meget store indsats. Forhåbentlig til gensidig gavn og glæde. Jeg ser i hvert fald frem til opgaven og skal gøre

mit yderste for at holde Danmarks Marineforening på støt kurs.

HVAD ER SÅ MIT SPÆDE FØRSTEHÅNDS-INDTRYK AF MARINEFORENINGEN?

Ja, det første, der faldt mig ind, var, at Marineforeningen er en supertanker med en endog meget stor drejediometer, og at afdelingerne tilsyneladende synes at være sig selv nok. Hvad mener jeg så med det? Danmarks Marineforening og lokalafdelingerne er funderet i stærke og lange maritime traditioner, hvorfor kontroversielle beslutninger, kursjusteringer og forandringsparathed tager den tid, det nu tager. Men jeg fornemmer, at der stadig er plads til lidt udvikling. At lokalafdelingerne kan synes at være sig selv nok, er blot en helt naturlig konsekvens. Men kan og vil afdelingerne så reelt være noget uden den samlende paraply i form af Danmarks Marineforenings landsbestyrelse og landsledelse? Det er jo netop her, at båndene til Kongehuset, Søværnet, handelsflåden og mange andre organisationer af særlig betydning for Marineforeningens maritime værdier, traditioner og virke bindes sammen. Så en af mine store opgaver er ikke bare at holde sammen på organisationen, men også at fremme den gensidige forståelse for nødvendigheden af vores samhørighed og forankring i Marineforeningens historik. For sammen er vi stærkest om vores grundlæggende "raison d'être".

RESPEKT FOR DET, DER ER

Mange vil måske straks tænke, at en ny formand er lig med forandringer. Både ja og nej, er mit indledende budskab. Jeg har stor respekt for det, der er, og jeg skal ikke indlede mit virke med at starte en utidig storm, endsige

orkan. En frisk brise er måske ikke af vejen og et kig indad for at få øje på, om der ikke stadig er lidt behov for udvikling for fortsat at være relevant i tiden?

Vi er en forening med en ganske høj gennemsnitsalder og kærligt omtalt som dem med "røde næser og blå blazere", vel vidende at dette nok mere er en fordomsfuld opfattelse end en realitet i dag.

Medlemskrise? – Tja, fakta er, at vi bliver færre, og uden vækst er vi en selvudslettende, uddøende race. Vi skal bestemt værne om det, vi har (begrænsninger), men absolut også være åbne for nye tiltag (muligheder).

Flere medlemmer på papiret ser jeg ikke nødvendigvis som et mål i sig selv. Reel medlemsfremgang og fremtidig relevans skal ses i et langt større perspektiv. For hvor skal de nye medlemmer komme fra? Foreningslivet har det generelt svært i nutidens fortravlede samfund. Ydermere har både Søværnet og Handelsflåden rekrutterings- og fastholdelsesmæssige udfordringer. Men det er jo netop herfra, vi skal finde vores kommende medlemmer til næste generation af Marineforeningen. Så hjælp til selvhjælp starter med at understøtte Søværnet og Handelsflåden i deres bestræbelser på at blive mange nok. Vi skal være mere synlige og åbne for de nye samfundstendenser og de unges livsopfattelse. Hvad vi kan til byde dem og på hvilke præmisser? Dette er en kæmpe opgave, der kræver forandringsparathed hos os alle samtidig med, at vi værner om vores maritime værdier og særkender.

Jeg ser meget frem til at møde medlemskollegerne og til et kommende frugtbart samarbejde.

Kommandørkaptajn Steen Eiler Engstrøm er født den 11. oktober 1959 i Tønder, opvokset i Dragør/St. Magleby og student fra Tårnby gymnasium i 1978. Gift med Lene i 1991, med hvem han har sønnerne Christian og Mads.

Startede i Søværnet den 4. september 1978 og blev udnævnt til premierløjtnant fra Søværnets Officersskole den 1. juli 1983.

Sejlende karriere blev indledt i undervandsbådene NARHVALEN og SPÆKHUGGEREN (1983-87). Herefter i skoleskibet MØEN (1987-91) og derpå som chef for patruljefartøjerne HAJEN, HAVKATTEN og STØREN (1991-93). Seneste sejlads var som chef for VÆDDEREN (2001-02). I den forbindelse udnævnt til kommandørkaptajn i juli 2001.

Land-/stabstjeneste ved Søværnets Operative kommando i Århus (1993-98) afbrudt af stabskursus ved Forsvarsakademiet 1994-95.

Forsvarskommandoen i Vedbæk (1998-2005). Stabsofficer ved Danmarks Militære Repræsentant ved NATO-hovedkvarteret i Bruxelles (2005-11) og senest stabschef ved OPLOG Korsør (2011-) samt tillige chef for Søværnets Center for Administration (2019-). Udsendelse i internationale operationer til HQ ISAF i Kabul (2012-13). Pligtig pensionering med udgangen af oktober 2020 forventeligt fra nuværende stilling(er).

Har generelt beskæftiget sig meget med forlig, implementering af disse og især de afledte forandringsprocesser såvel organisatoriske som menneskelige i hele sin stabstjeneste både i nationalt og internationalt regi.

Åbne foredrag i marinestuerne

Indsatsen for at få flere medlemmer optaget i Danmarks Marineforening er en fortløbende kamp på et konkurrencepræget marked. Med et dansk foreningsliv, der i udbud og volumen er et af de mest omfattende i verden, er der hård kamp om at positionere de enkelte foreninger, så personer i det omgivende samfund vælger at bruge deres sparsomme fritid på netop de oplevelser og tilbud, de enkelte foreningers medlemmer udbyder og brænder for.

Kampen gælder i alle foreningsfacetter. Uanset om foreningerne tilbyder konkurrenceidræt, kunstudstillinger, naturoplevelser, spejderliv, kulturtilbud eller som Danmarks Marineforening et medlemskab i en maritim holdnings- og fagorienteret lobbyistforening, arbejder vi alle med den samme målgruppe: personer, der vil bruge fritiden på noget, der for den enkelte opfattes som meningsfyldt og med gode positive oplevelser i et godt foreningsmiljø.

Så melder spørgsmålet sig: Hvordan får Danmarks Marineforenings nuværende 8.500 medlemmer fortalt historien om de mange facetterede tilbud og oplevelser, som et medlemskab i en lokal marineforening giver?

Sekunderet af landsledelsen og kommunikationsudvalget gør bestyrelserne i de 75 lokalafdelinger en vedvarende hverveindsats. Blandt andet

ved brug af Danmarks Marineforenings to markante udstillingstelte med tilhørende udstyr, når der foregår maritime events rundt i kommunerne.

ÅBNE FOREDRAG

Et nyt element kunne være afholdelse af åbne events i marinestuerne. Som det mestendels er nu, inviterer lokalafdelingerne ofte kolleger fra de omkringliggende afdelinger. Dette for at få mere volumen på delta-gerantallet.

Men det kunne måske være en overvejelse værd at afholde åbne arrangementer for interesserede uden for medlemskredsen. Et er at møde Marineforeningen ude i det åbne land, et andet er at møde foreningen under et personligt besøg i marinestuerne. Man hører ofte ikke-medlemmer udbryde:

– Hvor er det en dejlig stue, I har her. Det, vidste vi slet ikke, fandtes her i vores by.

Og med Danmarks Marineforenings medlemsoptagelseskriterie vedtaget på sendemandsmødet i 2016 har afdelingsbestyrelserne nu mulighed for at øge medlemskredsen betydeligt.

Morten

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsvej 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Eiler Engstrøm
Benløse By 30E, 4100 Ringsted
Mail: lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th,
1400 København K

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Skovlundevej 2, 5750 Ringe

Landssekretær

Ejendomsmester
Birger Tykskov
Rosenvænget 16, 2.tv,
3600 Frederikssund
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Humlehaven 24,
2500 Valby
Tlf. 5159 3372
Mail: pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
Mail: lm@mkmedier.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" 's læsergruppe er forhenstående og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmestævnet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper.

MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.500 ex. samt som e-magasin på sitet: marineforeningen.dk
- Anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Orlogskaptajn Martin Ole Thorup er pr. 1. April 2019 udnævnt til Kommandørkaptajn og tiltrådte fra samme dato som Chef Operationer ved Arktisk Kommando.

Kommandør Kristian Haumann er den 2. april 2019 tildelt Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Stig Kastbjerg er den 2. april 2019 tildelt Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Kim Nybo Skjødt er den 2. april 2019 tildelt Ridder af Dannebrogordenen.

Jagtkaptajn, chef for Kongeskibet DANNEBROG, fhv. adjutant, kommandør Peter Schinkel Stamper den 14. april 2019 tildelt Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

BØGER OG PUBLIKATIONER

Livet i Søværnet

*Anmeldt af: Arvid Sørensen,
kontreadmiral (P) "1818"*

Forfatteren Peter Bogason, der har gjort tjeneste som oversergent i Søværnet før en akademisk karriere, udgav i 2016 en ret omfattende militærhistorisk analyse med titlen *Søværnet* under den kolde krig. I forordet til nærværende bog berettes det, at der i forbindelse med arbejdet med den militærhistoriske bog blev afdækket et omfangsrigt materiale, som er blevet sorteret og udvalgt til at indgå i den bog, som hermed anmeldes. Beretningerne, som er anekdotiske, bygger på talrige vidnesbyrd fra besætningsmedlemmer, og der er beretninger fra livet om bord i Flådens skibe og fra tjenestesteder i land i anden halvdel af 1900-tallet. Bogen beskriver skibsorganisationen i en minestryger (SUND-klassen), i en fregat af PEDER SKRAM-klassen og i et inspektions-skib af HVIDBJØRNEN-klassen. Der gives en karakteristisk af forskellige stillinger ombord, hovedsageligt baseret på oplysninger fra enkeltpersoner. I et følgende kapitel berettes om skibschefen og hans forhold til besætningen og det særlige ansvar, der er knyttet til cheffunktionen. Senere beskrives forholdene på Eksercerskolen og om den grundlæggende militære uddannelse, som alle i mødet med Søværnet må gennemgå – indtil 2008 i Nordsjælland, først i Arresødal og fra 1958 i Auderød. Det er dog ikke nævnt, at grunduddannelsen også har fundet sted i Nymindegab.

Kosten ombord spiller en væsentlig rolle for enhver sømand – tænk blot på kultfilmen *Martha*,

hvor manglen på en enkelt art sild kunne bringe sindene i kog. Tilberedning og servering i Flådens skibe var i høj grad afhængig af kokkens anlæg og fantasi, og det var ikke det mest eftertragtede job ombord. Der er desuden et afsnit om landlov både i Danmark og i udlandet med ganske farverige episoder. Et afsnit er viet til en omtale af kvinder i søværnet, som af politikerne blev introduceret fra begyndelsen af 1970'erne, og om den indflydelse det havde på livet ombord.

Forskellige former for honnør som fx Front og Steam Past som væsentlige omgangsformer mellem orlogsfartøjer er beskrevet – herunder også den nyere form for Steam Past oftest i forbindelse med Formation Foxtrot, som har gennemgået en særpræget udvikling, hvor det orlogsmæssige ceremoniel er trådt i baggrunden til fordel for skæmt, løjer og grotesk humor.

Et særligt kapitel beskæftiger sig med flere episoder under den kolde krig, hvor dramatiske hændelser opstod under indhentning af efterretningsoplysninger. Man kan herunder også læse beretningen om det berømte slag om øvelsestorpæden, som en DDR-ubådsjager af HAI-klassen forsøgte at bjærge for næsen af en dansk motorbåd, hvis snarrådige fører imidlertid tog og bevarede initiativet. Der er beretninger om forhold om overvågning i forbindelse med Cuba-krisen samt konfrontationer under eller i forbindelse med de såkaldte stjernepa-

truljer i Østersøen. Ligeledes indgår øjenvidneskildringer i forbindelse med den spektakulære RED CRUSADER-affære, hvor fregatten NIELS EBBESEN under dramatiske omstændigheder opbragte en skotsk trawler under fiskeriinspektion ved Færøerne.

Som det vil være fremgået af denne anmeldelse, kommer forfatteren/redaktøren godt rundt i Søværnets hverdag, og der tegnes et nuanceret billede af interessante dele af marinens historie under den kolde krig.

LIVET I SØVÆRNET

Forfatter: Peter Bogason

Udgivet på Snorres Forlag 2018

Paperback, 234 sider, rigt illustreret med farve- og sort/hvide billeder, kildeoversigt og indholdsfortegnelse.

Vejledende pris kr. 139. Som E-bog kr. 99.
ISBN: 978 – 87 – 995113-9-6

Nordstjernen står højt – søfolk og ekspeditioner i Arktis gennem 500 år

M/S Museet for Søfart sendte den 1. maj i samarbejde med M/S Museet for Søfarts Venner og Maritim Kontakt en i særklasse grafisk og produktionsmæssigt smuk bog på gaden. Med hovedtitlen "Nordstjernen står højt" har en række skribenter med en faglig bagage som historikere, journalister, søofficerer, båds mænd og kunstnere gennem forord og 11 artikler beskrevet 500 års dansk indsats på godt og ondt i det arktiske område.

"Selv om Danmark med sine forårstugtige løvskove og skvulpende, sommervarme fjorde er en anden verden, har isen, sneen og isbjørnene i Arktis også en plads i vores sjæl. I ødemarken er vi små, men samtidig er vi, langt borte fra civilisationen, sat fri til bare at være mennesker". (Citat)

"Nordstjernen står højt" er M/S Museet for Søfarts årbog 2018 og dermed nummer 77 i rækken af museets årbøger. Samtidig er bogen

at regne for Maritim Kontakt nummer 40. En stærkt anbefalelsesværdig publikation.

NORDSTJERNEN STÅR HØJT – SØFOLK OG EKSPEDITIONER I ARKTIS Gennem 500 ÅR.

Udgivet af Museet for Søfart.

Redaktør Thorbjørn Thaarup.

Redaktionel hjælp: Claus Rohden Melin.

Grafisk tilrettelæggelse: Linda balle

Cover: Linda Balle og Bente Bruun.

Billedredaktion:

Forfatterne og Thorbjørn Thaarup.

Korrektur: Naja Møllmann-Ibsen.

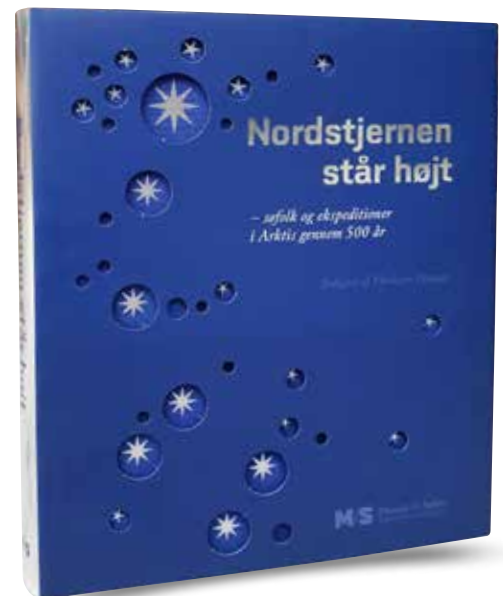
224 sider, fuldt illustreret.

Hardcover lærreds-indbinding med præg og omslag.

Vejledende pris kr. 299,00.

Distribution gennem: bogportalen.dk

ISBN: 978-87-7015-016-3

TJEK ARRANGEMENTERNE I DE LOKALE MEDIER SAMT HJEMMESIDER

DET SKER

SØNDAG DEN 25. AUGUST 2019:

Danmarks Marineforening afholder jubilarstævne på Nyholm i København til minde om indkaldelse til Søværnet for indkaldelsesårgangene med endetal 4 og 9. (25-, 40-, 50-, 60-, 65-, 70-, 75- og 80 år). Skriftlig tilmelding og betaling til landskontoret senest fredag den 26. juli 2019.

SØNDAG DEN 8. SEPTEMBER 2019:

I anledningen af Holmens Kirkes 400 års jubilæum afholdes kl. 1030 en stor festgudstjeneste med deltagelse af Kongehuset med flere. Her vil Holmens Kantori uropføre en lovprisningsmotet skrevet til lejligheden af den danske komponist Bent Sørensen.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

... Bestyrelsen i Brøndby Marineforening vil gerne gøre opmærksom på mulighederne for at få tildelt støtte fra Veluxfonden. – Hvis man i en lokalafdeling har et byggeprojekt af en eller anden art, det være sig en travalje, mast eller lignende, så vil det være en god idé at søge midler hos Veluxfonden, fortæller afdelingsnæstformand Kim von Wowern og uddyber: – Vi fik til vores flagmasteprojekt i Brøndby Marineforening tildelt 50.000 kr. til indkøb af materialer...

... Ved NATO's 70-års jubilæumsparade i Kastellet torsdag den 4. april 2019 var der opstillet en Fane-/flagborgen bestående af 13 foreningsfaner/-flag samt 2 NATO-faner. Ud over et Æreskommando fra Den Kgl. Livgarde medvirkede Livgardens Musikkorps og Søværnets Tamburkorps. Der var taler af formanden for Danmarks Veteraner oberst Niels Hartvig Andersen, HKH Prins Joachim (som protektor for Danmarks Veteraner), forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen og af formanden for Atlantsammenslutningen i Danmark Lars Bangert Struwe. Der lagdes i alt 14 kranse ved Monumentet for Danmarks internationale indsats efter 1948...

... Per Rytter Bengtsson, medlem i Hundested Marineforening og fru Eva Bengtsson var i april på ferie på Cypen. Her spottede de den 4. april i havnebyen Limassol den danske fregat F 363 NIELS JUEL, der deltog i beskyttelsen af en fransk hangarskibsgruppe. Ifølge Forsvarets site var det, ud over at være et fransk skulderklap til det danske Forsvar, også en mulighed for at træne i en unik sømilitær operation og få nye erfaringer med EH-101 Merlin helikopteren...

FOTOKLUMME

Som det fremgår af nærværende foto, udnyttede Niels Christian Rasmussen (th.) en pause under distriktsmødet i distrikt 4/Sydsjælland & Øerne til at overrække distriktsformand Henrik Marrill Christiansen en gave fra alle distriktets afdelinger i anledning af, at han netop havde rundet de 70 år. Mødet foregik den 10. marts i marinestuen i Nykøbing Falster. På det faglige niveau gav distriktsformanden en grundig orientering om og status på tilstanden i Danmarks Marineforening anno 2018/2019. Blandt andet problemstillingen omkring håndteringen af Venneforeninger i nogle enkelte afdelinger.
(Foto: Flemming Keith Karlsen)

◀ Den 29. marts 1969 holdt dimittendeleverne fra Esbjerg Maskinmesterskole fest i marinestuen i Esbjerg. Den lå dengang i kælderens under Restaurant Palmehaven. 50 år senere lavede 10 elever og 3 lærere en replika på marinestuens nuværende placering i marinehuset på Fiskerihavnsvej 2. Ifølge det lokale dagblad JyskeVestkysten var det Per Dichmann Hansen, der agerede tovholder på generalforsamlingen. Inden jubilæumsfrokosten blev serveret i marinestuen, havde forstander Torben Holm på skolen - i dag Fredericia Maskinmesterskole Esbjerg - lavet en faglig rundvisning samt orienteret om, hvor maskinmesteruddannelsen står i dag i forhold til i 1969.

Den 7. april fejrede Frederiksværk Marineforening deres 75 års-jubilæum. Ifølge Erik Pedersen var det en god dag, hvor mange medlemskolleger fra distrikt 2/Nordsjælland sammen med distriktsformand Palle Pedersen og landssekretær Birger Tykskov anduvede marinestuen for at ønske tillykke. På vedstående foto modtager afdelingsformand Karsten Nielsen (tv.) Danmarks Marineforenings plakette og telegram af landssekretær Birger Tykskov. (Foto: Kurt Terkelsen)

◀ Lørdag den 6. april deltog omkring 75 personer i fejringen af 75-året for stiftelsen af Kongens Lyngby Marineforening. Arrangementet foregik i marinestuen på Sorgenfri Slot, hvor gæsterne blev modtaget af en velspillende besætning fra MUHVF flotille 300 Kvindelige Marineres Musikkorps. Dæværende landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen, holdt en kort tale og overrakte afdelingen en plakette til minde om de 75 år. På vedstående foto ses Jens Ole Løje Jensen og med ryggen til Sofia Osmani, borgmester i Lyngby-Taarbæk Kommune.

DFDS investerer i biobrændsel udviklingsvirksomhed

DFDS' færger mellem København og Oslo kan forhåbentlig om nogen tid hælde klimavenlig planteolie i tanken.

Det er målet med en investering på op til 10 millioner kroner i MASH Energy, der har udviklet en effektiv og billig metode til udvinding af olie fra spildprodukter, i dette tilfælde fra nøddeproduktion i Tanzania og Indien. Efter planen vil der nu blive arbejdet på at forberede en test i en skibsmotor.

"Det udvundne biobrændsel er CO₂-neutralt. I vækstsæsonen optager planterne CO₂, som olien så afgiver ved forbrænding i skibsmotorerne. Derudover er der en betydelig yderligere miljøeffekt forbundet med produktionen. Restproduktet efter olieudvindingen – det såkaldte biochar – binder nemlig CO₂ under pro-

cessen. Samtidig kan dette biochar anvendes som effektiv gødning på markerne, hvor den ekstra plantevækst vil trække yderligere store mængder CO₂ ud af atmosfæren," siger Jakob Andersen, der er CEO i MASH Energy og underviser på DTU.

Han stiftede sammen med fire kolleger fra DTU selskabet i 2015, der siden starten har udviklet de termokemiske processer og det anlæg, der ved hjælp af pyrolyse kan udvinde olien fra en række spildprodukter fra landbruget, bl.a. fra produktionen af nødder.

Anlægget er bygget af selskabets egne medarbejdere i MASH Energy's fabrik i Indien. Teknologien anvendes allerede som del af et FN-støttet projekt i Tanzania til produktion af biobrændstof. Det produceres i øjeblikket af

spildprodukter fra en række nøddeproduktionsanlæg og sælges og leveres til den lokale industri.

"Vi er selvsagt meget glade for at få en stor skibsoperatør som DFDS med ind i ejerkredsen, så vi får mulighed for at teste biobrændslet i skibsmotorer for at få dokumenteret, at produktet lever op til de kvalitets- og priskrav, som succes i shippingbranchen vil kræve," siger han.

Investeringen foretages i tre stadier hvorved DFDS kommer til at eje 24% af selskabet.

(Kilde: Ritzau)

Ny Stena rute mellem Grenaa og Halmstad

For at styrke strømmen af gods og passagerer mellem Sverige til Danmark, lancerer rederiet Stena Line nu en ny rute mellem Grenaa og Halmstad. Ruteåbningen er en omlægning af den eksisterende rute fra Varberg og sker for at opnå et større trafikgrundlag med livlige Halmstad som omdrejningspunkt. Det oplyser rederiet.

Ruteåbningen er en del af en større satsning for at løfte passagertrafikken til Jylland og for at skabe en sydlig korridor for godstransport mellem Danmark og de andre skandinaviske lande. Ambitionen er at fordoble de nuværende 38.000 årlige godsenheder og 150.000 passagerer på ruten Grenaa-Halmstad. - Ved at åbne endnu en flydende motorvej over Kattegat tilgodeser vi den kraftigt øgede godstrafik gennem Danmark. Vi ser ruten, som et stærkt alternativ til Storebæltsbroen, og den åbner helt nye muligheder for vognmænd og fragtenheder, der blandt andet kan udnytte

▲ Den 34 år gamle "Stena Nautica" ex. "Niels Klim" skal om trekvart år besejle ruten Grenaa – Halmstad.

køre-hviletiden mere effektivt. Samtidig rummer området omkring Halmstad et stort antal potentielle gæster, og med Aarhus, Djursland og hele Business Region Aarhus i spidsen er også turismepotentialet enormt, siger Tony Mi-

chaelsen, der er Stena Lines Route Director i Danmark. Tony Michealsen kalder ruten for et vigtigst skridt på rejsen mod øget turisme og visionen om en samlet Kattegatregion.

Mayday fra "Albatros 1" – livsvigtigt rollespil

DET ER BÅDE LÆRERIGT OG UNDERHOLDENDE AT VÆRE MED TIL ROLLESPIL I SEARCH AND RESCUE PÅ FLÅDESTATIONEN I FREDERIKSHAVN.

Af Ebbe Sommerlund (let beskåret og tilrettet, red.)

En flok mænd er på vej ud på fisketur en tidlig morgen. Men i stedet for at pilke torsk ender de i havsnød, da skibet begynder at synke nord for Hirtshals. Kaptajnen på "Albatros 1" når at sende et mayday ud på kanal 16, der overvåges af Lyngby Radio. Skibet synker og forsvinder fra radaren.

Lyngby Radio, der sidder i Karup ved Viborg, sender beskeden videre til den vagthavende officer på Joint Rescue Command Center, og så er redningsaktionen i gang.

ROLLESPIL I KUBIKLER

Denne dag er det heldigvis bare en øvelse på Flådestation Frederikshavn. Formålet er at træne medarbejderne fra JRCC, så de er bedre rustet til at klare virkelighedens redningsaktioner til vands og i luften. Search and Rescue-aktioner, forkortet SAR.

JRCC sidder normalt på Flyvestation Karup, og de deler lokale med Lyngby Radio, som overvåger kanal 16, der er den internationale frekvens for nødkald. Denne dag i april er et hold rykket ind på flådestationen i Frederikshavn, hvor en avanceret computer simulerer forskellige scenarier. Blandt andet et spil med "Albatros 1", der er gået ned nord for Hirtshals.

VIGTIGT FOR JRCC

Årligt løber der cirka 2.500 anmeldelser ind på JRCC, og 1.000 af disse bliver til egentlige aktioner i større eller mindre omfang. Af de 1.000 er ca. 350 redninger til søs. Søværnet har selv tre skibe, og derudover deltager Kystredningstjenesten og Marinehjemmeværnet ofte i aktionerne sammen med helikoptere og eventuelt fly fra Flyvevåbnet. JRCC har ansvaret for koordineringen, men det er de andre aktører, der er på stedet – både i virkeligheden og under træningen.

På flådestationen er mandskaberne lukket inde i op til otte kubikler, hvor de styrer enten skibe, fly eller helikoptere. Og JRCC værdsætter,

▲ Orlogskaptajn Anders Elgaard kan kun anbefale, at MHV-personel deltager i simulationsøvelserne på Flådestation Frederikshavn.

▲ MHV-løjtnant Michael Hallengreen Larsen på hårdt arbejde i simulatoren.

▲ Politiet deltager også i de ganske realistiske simulationsøvelser.

at personerne i kubiklerne er de personer, der også deltager i de virkelige aktioner, som for eksempel Marinehjemmeværnet.

– Det giver en mere realistisk øvelse, når deltagerne er de samme, som deltager i de virkelige aktioner, siger orlogskaptajn Anders Elgaard ►

og fortsætter: – Jeg kan kun anbefale, at man deltager i øvelserne. Det giver en bedre forståelse og et bedre sammenhold, når man har set hinanden før. Det handler om kommunikation, og det fungerer bedre, når man kender hinanden.

HELIKOPTEREN FØRST

JRCC tildeler funktionen On Scene Coordinator (OSC) til skibet "Vestkysten", der føres af Torben Fründ fra Marinehjemmeværnet. Det er hans opgave at kommunikere med de andre skibe og JRCC. Pulsene stiger i kubiklen, mens Torben guider de andre skibe på vej til åstedet. Sammen med JRCC forsøger han at indsnævre søgeområdet. Også i de andre kubikler finder vi deltagere fra Marinehjemmeværnet; der er seks i alt. Blandt andre Michael Hallengreen Larsen fra Flotille 124 i Aarhus. Sammen med

Henrik Knudsen styrer han LARS KRUSE, der er en af Kystredningstjenestens skibe. LARS KRUSE skyder 25 knob. Han melder en ETA på 20 minutter tilbage til OSC. I en anden kubikel er helikopteren ved at ankomme til positionen givet af JRCC. Hurtigt finder piloten mennesker i vandet. Den første er svært tilskadekommen og kommer i lægebehandling. I mellemtiden løber det ind over radioen, at politiet har fundet ud af, at det sunkne skib er "Albatros 1" med 36 mand om bord. Skibet har fire flåder og veste på alle mand. Helikopteren samler fem mand op og returnerer mod Aalborg, da den ikke kan have flere om bord.

BEDRE FORSTÅELSE

I løbet af nogle timer samler endnu en helikopter og skibene "Margrethe Gaardbo", "Freja",

"Vestkysten" og LARS KRUSE personer op af vandet og flåderne. Da øvelsen slutter, mangler evakueringen af et par mand, der heldigvis bare er bits og bytes i et rollespil på en stor computer.

Til slut er der debriefing, hvor oplevelserne afstemmes.

– Her er det vigtigt, at der ikke nødvendigvis er noget facit. Vi kan forbedre kommunikationen og give hinanden gode råd. At være med på disse øvelser giver en bedre indsigt i, hvordan de andre i en SAR-aktion tænker, siger Michael Hallengreen Larsen. Han bakkes op af orlogskaptajn Anders Elgaard.

– Jeg kan kun anbefale, at man kommer herop og deltager i simulationerne. Det giver en bedre forståelse og et bedre sammenhold, at man får sat ansigt på hinanden.

Typiske aktører i en redningsaktion

- **Lyngby Radio:** Lytter hele tiden på kanal 16 for at opfange nødråb/Mayday. Sidder i samme lokale som JRCC i Karup.
- **JRCC – Joint Rescue Command Center:** Hjertet og hjernen i redningsaktionen. JRCC er placeret på flyvestationen i Karup og har det overordnede ansvar for at koordinere indsatsen
- **VO – Vagthavende Officer:** Den vagthavende officer har kommandoen på JRCC. Der er to vagthavende officerer, en VO for Søværnet og en VO for Flyvevåbnet.
- **VOFO – Vagthavende Officer FarvandsOvervågningen:** Kommando over farvandsovervågningen.
- **LOPO – Local Plot Officer:** Holder øje med al trafik i dansk farvand og danske skibe fra forsvaret i fremmed farvand.
- **Konsoloperatør:** Er LOPO's højre hånd.
- **On Scene Coordinator – OSC:** Personen på det fartøj, der får kommandoen over skibene i aktionen. OSC er den primære til at holde kontakt til JRCC, når aktionen er i gang.
- **ACO – Air Control Officer:** Modsvarer On Scene Coordinator. ACO sidder i Challenger-flyet og koordinerer helikopterne i redningsaktionen. Der er kun en ACO på større operationer med flere helikoptere.

Typisk materiel i en redningsaktion

- **Helikoptere:** Grundet deres hastighed er helikopterne ofte de første på stedet. I SAR-aktioner er Flyvevåbnets Merlin EH101 konfigureret til at medtage 5-6 nødstedte. Helikoptere er hurtige, men løber også hurtigt tør for brændstof.
- **Fly:** Under større aktioner er det en fordel at styre indsatsen fra flere helikoptere. Her indsætter Flyvevåbnet et eller flere Challenger-fly, der cirkler over området og koordinerer helikopterindsatsen.
- **Skibe:** De typiske deltagere i en redningsaktion til søs er skibe fra Kystredningstjenesten og skibe fra Marinehjemmeværnet.
- **Lystfartøjer:** Hvis der er lystfartøjer i nærheden, kan de også deltage. Der er naturligvis større usikkerhed ved at inddrage private lystfartøjer i forhold til uddannelse og udholdenhed.
- **Driftbøjer:** En driftbøje driver på samme måde som en mand i vandet, og kan derfor give en indikation af retning og hastighed på personer i vandet. Den er udstyret med AIS (Automatic Identification System) og kan derfor ses på skibenes radar

Sådan kan en Search and Rescue-aktion forløbe – trin for trin

1. Mayday fra skib på kanal 16.
2. Mayday opfanges af Lyngby Radio, der underretter vagthavende officer (VO) i JRCC.
3. VO sætter sit hold i gang med at skabe overblik over situationen, f.eks. over skibe i nærheden.
4. Politiet underrettes. Politiet sender ofte en medarbejder til JRCC i Karup for at koordinere direkte.
5. JRCC beder måske politiet om at pinge mobiltelefoner på kendte nødstedte.
6. VO fra flyvevåbnet skaffer nødvendigt personel og materiel fra luften.
7. JRCC finder en On Scene Coordinator (OSC), typisk fra det skib, der først kan nå stedet, og som har kvalificeret personale - det vil sige ofte fra Kystredningstjenesten eller Marinehjemmeværnet.
8. OSC holder tæt kontakt med JRCC og de andre skibe i indsatsen og finder med JRCC den bedst mulige måde at afgrænse søgeområdet. Der kan eksempelvis udsættes driftbøjer.
9. Politi og JRCC arbejder på at få klarhed over situationen, herunder antallet af nødstedte.
10. Helikoptere ankommer og danner sig et overblik og samler nødstedte op fra vandet.
11. Skibe ankommer og samler nødstedte op fra vandet og eventuelt fra helikoptere.
12. Helikoptere returnerer optagne personer og tager hjem for at tanke.
13. Når nødstedte fra vandet er samlet op, begynder evakuering af personer i flåder.
14. Operationen afsluttes, når JRCC vurderer, at alle er taget op, eller at chancen for overlevelse af eventuelle nødstedte er nul.

Instrumenter haves – musikere søges

MARINEHJEMMEVÆRNETS TO MUSISKE ENHEDER FATTES MEDLEMMER. VEL AT MÆRKE PÅ EN POSITIV BAGGRUND.

Ifølge Lone Heide Lange fra MUHVF300 Kvindelige Marineres Musikkorps har såvel dette korps som kollegerne i MUHVF100 Marinehjemmeværnets Musik og Tamburkorps ret så mange opgaver over det ganske land.

– Vi underholder til mange forskellige arrangementer både inden for og uden for Marinehjemmeværnet og Søværnet, siger Lone Heide Lange og uddyber: – På den baggrund er det en fordel at være så mange aktive musikere i korpset som muligt. Ofte er opgaverne centre-ret omkring weekender og helligdage, så når der skal være plads til, at ikke alle kan være med hver gang, har begge korps brug for en veltrænet stamgruppe, så afbud ikke går ud over det musiske niveau.

Begge korps optager i øvrigt såvel kvindelige som mandlige musikere.

– Vi lyder som skrevet navnet Kvindelige Marineres Musikkorps, men har her ultimo april 2019 én mandlig dirigent og én ditto musiker, lyder det fra Lone Heide Lange.

▲ Marinehjemmeværnets Musik- og Tamburkorps på arbejde på Kastellet i København. (Foto: Arkiv, red.)

Det jyskbaserede Marinehjemmeværnets Musik og Tamburkorps øver som hovedregel tirsdage på Randers Kaserne. Kvindelige Marineres Musikkorps har til huse i Østsjælland og øver hver onsdag i øvelokaler i Glostrup.

UNIKT FÆLLESSKAB

For begge af Marinehjemmeværnets musikkorps gælder, at medlemmerne sætter kammeratskabet i højsædet. På den baggrund kan personer, der har en musisk åre, og som i forvejen er nogenlunde fortrolig med et givet instrument, få mange gode oplevelser og godt kammeratskab i et til tider sprudlende musik miljø.

HÅBER PÅ MANGE NYE KOLLEGER

De nuværende medlemmer har et stort håb om, at mange vil tage imod opfordringen til at

vende forbi de to øvelokaler i Randers og Glostrup for at få et indblik i, hvordan ånden og det musiske niveau er i de to korps. Lone Heide Lange og Kenney Ranker Hansen står gerne til rådighed med yderligere oplysninger og kan med mange års erfaring give et retvisende billede af de mange fordele, der er ved et medlemskab i Marinehjemmeværnets musikflotiller.

KONTAKTDATA:

Kvindelige Marineres Musikkorps
Lone Heide Lange, telefon 30 55 40 43.
Mail: MUHVF300-info@hvj.dk

Marinehjemmeværnets Musik- og Tamburkorps
Flotillechef Finn Aagaard, telefon 2087 1590.
Mail: tubafinn@gmail.com

Det får du hos GF

1 Del i overskuddet på alle dine forsikringer.

Hvert år gør vi regnskabet op, og kunderne deler overskuddet. Vi trækker din andel fra i din pris for det kommende år.

2 Personlig og nærværende rådgivning.

Som kundeejet selskab har vi en særlig forpligtelse til at yde god service. Derfor går vi ekstra langt for at give god sagsbehandling, når skaden sker.

3 Et lokalt kontor tæt på dig.

Vi har kontorer i hele landet, så du er aldrig langt fra din lokale GF-afdeling.

4 Rabat, når du samler flere forsikringer hos os.

Hos GF belønner vi dig, hvis du samler flere forsikringer hos os.

5 Stærk autohjælp.

Har du din bilforsikring i GF, kan du for 350 kr. om året udvide forsikringen med vores fordelagtige autohjælp.

Det er nemt at skifte til GF

Du skal ikke selv gøre noget, når du vil skifte til GF. Vi klarer nemlig det hele og opsiges også dine nuværende forsikringer. Vil du høre mere om fordelene ved at være forsikret i GF? Så kontakt os på tlf.: 49 17 01 94 og få et uforpligtende tilbud.

GF Officerer og Civile under Forsvarsministeriet

Strandvejen 59 · 2100 København Ø · Tlf. 49 17 01 94 · www.gf-officerer.dk

GF Officerer og Civile under Forsvarsministeriet tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

JUBILARSTÆVNE 2019

til minde om indkaldelsen til Søværnet afholdes på Holmen/Nyholm

Søndag d. 25. august 2019 kl. 10-16

Årets stævne er for indkaldelsesårgangene med endetal

4 & 9 (25-, 40-, 50-, 60-, 65-, 70-, 75- og 80 år).

Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen.

Ikke-jubilarer blandt Marineforeningens medlemmer kan også tilmelde sig

- **jubilarer har dog fortrinsret.**

Tilmeldinger ud over 200 personer sættes på venteliste.

STÆVNEPROGRAM:

Kl. 10.00-10.20	Ankomst og registrering ved Nyholmsporten
Kl. 10.25	Samling, andagt & kranselægning
Kl. 10.40	Kort march m. Kvindelige Marineres Musikkorps
Kl. 11.00-11.45	Stævnets officielle del afholdes i Planbygningen
Kl. 11.50-12.50	STÆVNEPAUSE med holdvis fotografering
Kl. 13.00	Skaftning & kammeratligt samvær i Planbygningen
Kl. 16.00	Tak for i dag

DELTAGERPRIS

Medlemmer	Kr. 300,-
Ikke-medlemmer	Kr. 350,-

Skriftlig tilmelding og betaling skal være landskontoret i hænde senest fredag d. 26. juli 2019

Sendes til (mail foretrækkes): landskontoret@marineforeningen.dk

Postadresse: Marineforeningen, Trondhjemsvej 5 kld., 2100 København K.

Betaling skal ske til **Giro 200 1608** (kortart '01') eller bankkonto: **1551 000 200 16 08**.

Indbetaling mærkes 'JUBILARSTÆVNE', og skal være ledsaget af tydeligt:

navn, post - & el. mailadresse, tlf. nr., indkaldelsesårgang & primært tjenestested.

Medlemmer bedes desuden påføre **afdelingsnavn og hovednummer.**

VEL MØDT!

Gert A. Larsen

Marineforeningens Jubilarudvalg

Af Ove Pygh Wilche, medlem af Stevns Marineforening

"Et er et søkort at forstå, et andet skib at føre" siger det gamle ordsprog. Nuvel, selvom jeg var korporal i Søværnet i 14 år, har jeg aldrig ført et skib, idet jeg var Tele Fjernskriver, hvilket vil sige tjeneste i Meldecentralen, eller på godt dansk landkrabbe.

Selvom jeg ikke er "rigtig" sømand, ved jeg dog, at søfarten i dag kan generes på den kraftigtste måde, eller kort sagt kan GPS, der styrer autopiloten jammes, så systemet er komplet

ubrugeligt. Denne viden stammer fra min tid som netværksspecialist.

Her er det sådan, at det har været meddelt i dagspressen, at nogle danske skibe, der sejlede i russisk farvand, oplevede, at GPS'en blev jammet i en sådan grad, at man ikke kunne stole på autopiloten. Jeg tvivler ikke på sandheden af denne historie. Vi må se i øjnene, at tredje verdenskrig sandsynligvis bliver atomar. Inden det kommer så langt, vil det dog blive en krig i cyberspace, hvor de kæmpende magter vil gøre alt for at jamme fjendens digitale systemer, så samfundet fremstår "lammet".

Her er det værd at bemærke, at vikingerne na-

vigerede efter sol, måne og stjerner. Senere blev der navigeret efter kompas og sekstant. Disse instrumenter er givetvis ikke så nøjagtige som den moderne GPS, men historien viser, at man rent faktisk kan sejle jorden rundt ved at bruge disse.

Jeg vil derfor foreslå, at nutidens danske søofficerer ikke blot lærer at navigere efter GPS, men også undervises i "gamle" tiders navigationsinstrumenter. Sagen er helt enkelt, at disse ikke kan påvirkes af virus, hacking eller jamming. Kort sagt til søfartsskolerne: "Find sekstanten frem".

Landsskyttestævne og landsmøde

I forbindelse med landsskyttestævnet i marts afholdtes Skyttelavets landsmøde i Marinehuset i Esbjerg. Ud af de 20 skyttelav deltog 18 lav i mødet. Ifølge skytteudvalgsformand Pierre Jensen blev mødet afholdt i god ro og orden. – Selv om der var en kontroversiel vedtægtsændring på bordet, uddyber udvalgsformanden. Der var genvalg til skytteudvalgsformand og kasserer Gunnar Kristensen.

Landsskyttestævnets skydninger foregik på skydebanerne i EFI Hallen. Kammeratskabsaftenen lørdag samt præmieoverrækkelsesfrokost var henlagt til ECH Park.

DUBLÉ FRA 2018

Både landsskytten og veteranskytten var gengangere fra sidste år. Landsskytte blev igen Carl Kr. Vestergaard Nielsen (Hanstholm/Thisted) med 176 point, mens Jørn Mortensen (Ebeltoft) med 197 point også i år satte sig på veteranskyttetitlen.

Landspokalen blev vundet af Nyborg med 736 point foran Kerteminde med 735 point. Fremgangspokalen gik til Hanstholm/Thisted Skyttelav med en fremgang på 19 point.

Fra skytteudvalgsformanden er der mange roser til værterne fra Esbjerg Marineforenings skyttelav. – De havde virkelig lagt sig i selen for at skabe et godt og vellykket stævne, siger Pierre Jensen.

▲ Daværende landsformand og selv bedste Brøndby holdskytte Jens Ole Løje Jensen (th) overrækker pokaler til landsskytterne 2019. Veteranlandsskytte Jørn Mortensen (tv) og landsskytte Carl Kr. Vestergaard Nielsen.

▲ De bedste holdskytter fra hvert hold ved landsskyttestævnet 2019.

◀ Med Ribe Marineforening som arrangør lagde Esbjerg Marineforening lørdag den 23. marts lokale til distriktsmødet i distrikt 9/Syd- og Sønderjylland. Ifølge distriktsformand Per Dichmann Hansen var det et godt møde, hvor de 16 deltagere kom godt omkring de forskellige faglige forhold i distriktet. Per Dichmann Hansen fra Ribe Marineforening blev genvalgt som distriktsformand med Henning Madsen fra Fredericia Marineforening som suppleant. Næste distriktsmøde er planlagt til afholdelse i oktober med Sønderborg Marineforening som vært.

▶ På distriktsmødet i distrikt 12/Nordjylland, der i marts blev afholdt i marinehuset i Nibe, gav distriktsformand Charley Pedersen en bred orientering om Danmarks Marineforenings arbejde siden sidste distriktsmøde. Ud over kollegerne fra Hirtshals var alle afdelingerne repræsenteret. Charley Pedersen blev genvalgt som distriktsformand. Afdelingsformand i Nibe Marineforening, Hans Jørgen Christensen, blev valgt som suppleant. På vedstående billede er deltagerne fotograferet i pausen mellem mødet og frokosten.

◀ Tidligere forsvarschef admiral (p) Tim Sloth Jørgensen er på vegne af initiativtagerne Stiftelsen Georg Stages Minde og Fonden PEDER SKRAM en af hovedkræfterne i Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns Havn. Under en velbesøgt pressekonference den 8. maj 2019 på Søværnets tidligere officersskole underskrev 26 foreninger og organisationer charteret. Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns Havn er et initiativ, der blandt flere indsatser har det formål, at få politikerne over en bred kam gjort interesseret i at bevare Nyholm som en unik stykke historie, der ikke bare skal sælges til højstbydende. På vedstående foto tjekker Tim Sloth Jørgensen, at underskrifterne bliver placeret synlig, retvisende og nagelfast.

▼ Tekst og kilde: Maskinmestrenes Forening, DESMI Ro-Clean A/S. Foto: DESMI Ro-Clean

Kampen mod og bjærgning af plast i have og floder

Den omsiggribende og altødelæggende plastforurening i havene har fået en værdig modstander. Det er en række danske organisationer og virksomheder, der gennem partnerskabet Ocean Plastic Forum sætter fokus på bortskaffelse af plast i havet. Og godt for det. En britisk undersøgelse konkluderer, at 70 % af det maritime affald er plast, og at mængden af plast i verdenshavene forventes at blive fordoblet hen over det næste årti. Det er især asiatiske lande, der med et bidrag på over halvdelen af den samlede plastforurening i havene udgør et problem. Der er dog en stigende bevidsthed og interesse i disse lande for at gøre noget ved problemet. En af de markante partnere i Ocean Plastic Forum er DESMI Ro-Clean A/S, der har udviklet et totalt forretningskoncept, der gavner såvel miljøet som den økonomiske side af indsatsen. I samarbejde med Maskinmestrenes Forening og DESMI Ro-Clean giver vi i dette tema et indblik i, hvordan et lille land som Danmark med høj faglig ekspertise kan gøre en positiv forskel, når vi skal forsøge et rydde op i have og floder og dermed stoppe en lurende verdensomspændende miljøkatastrofe.

Dansk pionerindsats

OCEANERNE FYLDES AF STADIGT MERE PLASTAFFALD, DER PRIMÆRT UDLEDES FRA FORURENEDE FLODER. OCEAN PLASTIC FORUM ER ET DANSK PARTNERSKAB, DER ØNSKER AT BORTSKAFFE OG GENANVENDE PLAST FRA HAVENE.

Plastaffald er et stigende problem mange steder i verden. De senere år har der ikke mindst været fokus på de store mængder plastaffald, der flyder rundt i have, floder, havne og langs kyster mange steder på kloden. Mængden af plast i verdenshavene forudses fordoblet over det næste årti.

Den voksende plastforurening har nu ført til, at 37 danske organisationer har etableret Ocean Plastic Forum, som er en partnerorganisation, der arbejder for at udvikle teknologier og forretningsmodeller til indsamling af plast fra have, floder og kyster globalt. Partnerne i Ocean Plastic Forum er virksomheder, organisationer, uddannelsesinstitutioner og myndigheder, heriblandt Maskinmestrenes Forening, som har stillet sekretariatsressourcer til rådighed, og DESMI Ro-Clean A/S, der har en omfattende ekspertise inden for området.

Maskinmester Niels Larsen, formand for Ocean Plastic Forum, vil gerne være med til at afhjælpe problemerne med plastforurening.

— Med maskinmestrenes lange maritime historie var det oplagt, at Maskinmestrenes Forening skulle gå med i bestræbelserne på at løse problemet med de store mængder plast, der flyder rundt i verdenshavene. Størstedelen af forureningen i havene kommer fra floder og kyster, hvorfra det flyder til havs. Skibsfarten udleder formodentlig højst fem procent af plastforureningen til havs. Der er kommet så skrappe miljøkrav til skibsfarten, at det ikke længere er lovligt at smide den slags affald over bord, siger Niels Larsen, som også sidder i bestyrelsen i Maskinmestrenes Forening.

GAMMELT FIRMA MED PÅ HOLDET

DESMI Ro-Cleans historie går mere end 180 år tilbage, og i mere end 30 år har DESMI leveret udstyr til spildindsamling. Henrik Knudsen,

▲ Maskinmester Niels Larsen, formand for Ocean Plastic Forum, vil gerne være med til at afhjælpe problemerne med plastforurening.

▲ Direktør Henrik Knudsen og medarbejderne hos DESMI Ro-Clean har måske fundet en økonomiske forretningsmodel, der på den lange bane kan stoppe plastforurening i verdenshavene.

administrerende direktør for DESMI Ro-Clean A/S og næstformand i Ocean Plastic Forum samt en af initiativtagerne til Ocean Plastic Forum, har været med fra starten i kampen mod plast i havene.

— Plast i verdenshavene er et alvorligt problem, og vi ønsker at være involveret i initiativer, der kan fjerne denne plast i fremtiden. Det er vores og vores børn og børnebørns fremtid, vi skal tænke på, siger Henrik Knudsen.

Globalt har DESMI Ro-Clean været involveret i flere projekter inden for plastindsamling gennem årene. Uanset om det handler om indsamling til søs eller i floder, er virksomheden en aktiv spiller.

ØGET RIGDOM OG VÆKST

Økonomisk udvikling og vækst i mange tidligere udviklingslande er endnu ikke afspejlet i lokale affaldssystemer, der effektivt håndterer ►

plastaffald. Dermed bliver disse lande de største bidragsydere til global forurening af havene med plast.

De fire største bidragsydere til global plastforurening er alle asiatiske lande og kilden til 50 procent af verdens plastforurening i havene - med en samlet anslået udledning på 2,4-4,4 millioner metriske ton (MMT) plast pr. år. Der er dog en stigende bevidsthed om problemerne i disse lande, og der er stigende interesse for at udvikle storskalaaktiviteter på lokalt niveau og blandt internationale udviklingsagenturer og finansieringsinstitutioner. Det er denne stigende bevidsthed, som Ocean Plastic Forum gerne vil udnytte til at få reduceret den ukontrollerbare ophobning af plastaffald i havene.

– Den øgede mængde plastaffald i havene er et tegn på stigende rigdom og vækst i mange tidligere udviklingslande, som nu har fået et øget forbrug af blandt andet plast. Desværre har mange af disse lande ikke effektive affaldssystemer, som vi kender fra Danmark, og derfor havner meget plastaffald de forkerte steder, blandt andet i floder, hvor affaldet føres videre ud til åbent hav, siger Niels Larsen.

FORURENING FRA FLODER

Den største andel af plasten i havene kommer fra floder, der i mange lande bruges som affaldskanaler. Derfor er det primært forureningen fra land til vand, der skal stoppes, hvis man effektivt skal gøre noget ved problemerne.

Plast, der har ligget lang tid i havet, udgør ofte ikke nogen stor værdi, og da det er ressourcerekrævende at indsamle plastaffaldet, har det hidtil været svært at finde forretningsmodeller, som kunne sikre en effektiv indsamling af plast fra havene.

– Hvis der var en god business case på at rydde plastaffald op fra havene, var problemerne nok ikke så store. Så ville nogen for længst have været i gang med at indsamle plasten og sælge den til genbrug eller forbrænding, siger Niels Larsen videre.

Med tiden vil plastaffaldet gå i opløsning, men ofte kun langsomt. Noget af affaldet bliver måske til mikroplast og små plastpartikler, som bliver i havene meget længe. Nogle eksperter estimerer, at plastposer til havs kan være op til 450 år om at blive helt nedbrudt.

– Man kender ikke de nøjagtige skadevirkninger på miljøet, men plastaffald hører under ingen omstændigheder hjemme i hverken have, floder eller andre vandveje, siger Niels Larsen.

De fleste steder i verden er der en 12-sømilgrænse, der adskiller nationale territorialfarvande fra internationale farvande. Men den grænse respekterer plastaffald ikke. Affaldet flyder ud i internationalt farvand, og hvis ansvar er det så?

– Vi er ude på en opgave, som kræver internationalt samarbejde, og som kræver, at politikerne i de lande, der udleder mest plastaffald, bliver en del af løsningen. Vi er også oppe mod,

at det i nogle lande er muligt at betale sig fra at køre uden om de officielle affaldssystemer, hvis de overhovedet eksisterer, og i nogle lande er der slet ikke en registrering af virksomheder. Så nogle af de virksomheder, der forurener, eksisterer officielt ikke. Vi oplever også, at det kan tage flere år at få lov til at etablere projekter, der skal forebygge plastforurening, så alt i alt arbejder vi på den lange bane, siger Niels Larsen.

DANSKE LØSNINGER

Et af perspektiverne er, at indsatsen mod plastforureningen kan føre til eksport af danske løsninger. Flere danske virksomheder har udviklet udstyr, teknologier og tjenester, som kan begrænse plastforurening i have, havne og floder. Imidlertid er de fleste af disse virksomheder specialiseret i en eller få komponenter i den kæde af tjenester, der er nødvendige for en fuldstændig plastindsamling. Derfor har Ocean Plastic Forum samlet de danske interessenter på området.

OCEAN PLASTIC FORUM

Partnere i Ocean Plastic Forum omfatter blandt andet Maskinmestrenes Forening, DESMI Ro-Clean, Plastic Change, Danske Rederier, Danske Maritime, Danske Havne, Plastindustrien, Plast Center Danmark, DAKOFA, Reaktor & Denova, DTU, RUC, Aalborg Universitet, Københavns Universitet, Udenrigsministeriet samt en lang række virksomheder med særlig ekspertise inden for området.

På hårdt arbejde i Indien

ODENSE VIRKSOMHEDEN DESMI RO-CLEAN A/S HAR MÅSKE FUNDET DEN MODEL, DER KAN BEKÆMPE PROBLEMET VED RODEN.

DESMI Ro-Clean indgik for kort tid siden en aftale med det indiske Ministry of Science & Technology om at gennemføre den første installation af DESMI EnviRo-Cleans forretningskoncept. Dette projekt omfatter ikke kun oprensning af vandveje, men også hvordan det indsamlede affald kan bruges på den bedst mulige måde.

— Hos DESMI Ro-Clean har vi vurderet de forskellige muligheder for anvendelse af marineaffaldet og er kommet til den konklusion, at der skal afprøves forskellige koncepter såsom gasifikation, pyrolyse og forbrænding, siger CEO Henrik Knudsen og uddyber: — Værdikæden omfatter udstyr til opsamling af marineaffaldet, en lokal genvindingsløsning, manuel sortering på stedet, tørring, opskæring og endelig behandling af affaldet. Med disse forretningsmæssige aktiviteter kan vi sikre cirkulær økonomi og skabe fordele for både DESMI, vores samarbejdspartnere og kunder. Efter at have

haft systemet i drift i et par måneder er det planen at præsentere DESMI EnviRo-Cleans forretningsmæssige aktiviteter for myndigheder verden over.

SYNLIG LOKAL INDSATS

DESMI EnviRo-Clean, hvis mål er at forhindre affald i at nå ud på havene, startede således for nylig et oprensningsprojekt op i hjertet af Delhi. Vandvejen, der fokuseres på, er den 12,5 km lange Barapullah-afløbskanal, der ender i Indiens længste biflod, River Yamuna, med en længde på ca. 1.300 km. Projektet er imidlertid aktuelt begrænset til ca. ½ km af Barapullah-kanalen.

Barapullah bidrager med ca. 30% af affaldet i Yamuna-floden, og derfor vil bekæmpelse af forurening i dette vandløb give markante positive resultater med hensyn til begrænsning af plastaffald i havet.

— Den første dag, hvor vi arbejdede med opsamling, viste der sig ud over plast og kloakaffald en chokerende mængde affald bestående af tusinder af blodprøverør, som var kasseret af et ikke-identificeret laboratorium i Delhi. Den

indiske regering arbejder i øjeblikket på at opspore det aktuelle laboratorium og påtænker at lukke det ned, lyder det fra Henrik Knudsen. — I den næste opsamlingsfase ændrede typen af affald sig til et andet ekstreme, hvor vi opsamlede 11 døde hunde, 2 kyllinger og en gris.

På trods af alle udfordringer har sikkerheden for de involverede personer været højeste prioritet i projektet. DESMI har afholdt sikkerhedskurser for kunders medarbejdere og for de klunsere, som er involveret i sortering af affaldet på daglig basis.

POLITISK BEVÅGENHED

Der er stor politisk bevågenhed omkring projektet, og for nyligt besøgte generaldirektøren for EU-kommissionen DESMI's projektsted og roste initiativet. Desuden har det indiske Ministry of Science & Technology bekræftet, at DESMI er deres foretrukne samarbejdspartner, og at parterne sammen vil tilstræbe at opsamle flydende affald på hele den 12,5 km lange strækning, hvor der skal tilbydes mere automatiserede løsninger for at minimere sundhedsrisikoen.

"Plast, der har ligget lang tid i havet, udgør ofte ikke nogen stor værdi, og da det er ressourcekrævende at indsamle plastaffaldet, har det hidtil været svært at finde forretningsmodeller, som kunne sikre en effektiv indsamling af plast fra havene."

Oplev det maritime Sydfyn

Bo på det historiske Hotel Ærø
med morgen mad og delt dobbelt værelse.

2 dags ophold med all inclusive
frokost, aften buffet med øl og vine
indtages i Svendborg Marineforening

Pris 1.250.00 kr pr gæst
min 25 gæster

Tilkøb guide ture Sejlur i det Sydfynske Øhav
Rundvisning på Ring Andersen Træskibs Værft
Blot nogle af de Sydfynske natur perler

Se program på svendborgmarineforening.dk

 Svendborg marineforening Kontakt Torben Wellan 60752853
Hovmester Walther Storm 23601358

DISTRIKT I

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktsformand: Gert Allan Larsen
Maglemosevej 33, Marbjerg, 2640 Hedehusene
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT II

NORDSJÆLLAND

Distriktsformand: Palle Pedersen
Rypevænget 109, 2980 Kokkedal
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested,
Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT III

VESTSJÆLLAND

Distriktsformand: Jens René Jensen
Rosenvænget 14, 4220 Korsør
Tlf.: 51 90 81 81, E-mail: jrjensen.post@gmail.com
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT IV

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktsformand: Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17, 4780 Stege
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Haslev, Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT VII

FYN

Distriktsformand: Erik Jørgen Bodal
Gl. Nybyvej 25, Troense, 5700 Svendborg
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg,
Langeland og Middelfart*

DISTRIKT IX

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktsformand: Per Dichmann Hansen
Mågen 9, 6270 Tønder
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
*Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg,
Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT X

MIDTJYLLAND

Distriktsformand: Lars Gjøttermann
Karetmagervej 51, 8920 Randers NV
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaet@post.tele.dk
*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltøft, Viborg,
Horsens, Samsø og Skanderborg*

DISTRIKT XI

NORDVESTJYLLAND

Distriktsformand: Per Toftum Larsen
Søndervænget 14, Jebjerg, 7870 Roslev
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn
og Struer*

DISTRIKT XII

NORDJYLLAND

Distriktsformand: Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14, 9310 Vodskov
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

AMAGER

Konstitueringen efter 31. generalforsamling i Amager Marineforening i februar ændrede ikke på bestyrelsens sammensætning. John Rasmussen afdelingsnæstformand, Preben T. Clemmensen afdelingsnæstformand, Torben Johnsrud afdelingskasserer, Søren Konradsen afdelingssekretær og Jesper Vigel bestyrelsesmedlem. Nyvalgt suppleant blev Svend Jensen, mens Ole Skjold Hansen fik genvalg.

Afdelingsflaget var til stede ved William Wains 200-årsdag på Holmens Kirkegård den 31. marts og ved NATO's 70 års-jubilæumsparade i Kastellet den 4. april.

"NAVY DAY" på Grundlovsdag den 5. juni 2019 kl. 13-17 afholdes i år alene på Dragør Havn med mange familieaktiviteter for alle aldre.

ASSENS

assens-marineforening.dk

Shantykoeret har ifølge Ib Helm Petersen på det seneste haft en del frafald. Så er der nogen, der kunne tænke sig at være med i det ellers velsyngende kor, er det om at melde sig på banen.

Ellers er de sociale og faglige aktiviteter i sin vante gænge, således at afdelingen deltager i de arrangementer, der løbende foregår hen over sommeren.

Forårsfesten blev et brag af en fest, hvor afdelingens gourmetekspert stod klar med en treretters menu med udsøgte vine.

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

BRØNDBY

marineforening.dk

Med Søren Andersen som kyndig vejleder har en flok gaster og ledsagere fra Brøndby og København været på en tredages tur til Ærø. Ifølge Kim von Wowern stod den på hele turen på lokal kultur inklusive meget mad og lidt drikke.

Sjællænderne besøgte marineforeningskollegerne i såvel Marstal som Ærøskøbing. Forplejningen i begge marinehuse kan kraftigt anbefales, lyder det fra Brøndby.

— Vores base var Ærø Hotel, hvor vi fik forplejning og sjov lørdagsunderholdning, og hvor vores medlem Bent Jørgensen blev taget under kærlig behandling af en rigtig bakkesangerinde, fortæller Kim von Wowern.

Inden hjemrejsen blev der tid til at besøge Rise Bryggeri, hvor gruppen fik ølkultur ind i sjælen såvel mentalt som fysisk. Deltagerne takker Søren for en super tur samt Marstal og Ærøskøbing Marineforeninger for deres gæstfrihed, hjælpsomhed og gode mad.

EBELTOFT

marineforeningen-ebelttoft.dk

Selv om det faglige fylder meget i Ebeltoft Marineforening, forsøger medlemmerne ikke en god skafning. Således også ved generalforsamlingen hvor Bent Olsen og besætning igen have tilberedt kogt torsk. — Vi må sige, der er genvalg til Bent med den gode torsk han laver, lyder det fra afdelingssekretær Peter Brøgger. Erik Lyager ønskede ikke at genopstille som afdelingskasserer og blev afløst af Hans Hvitved. Pia Skarritsø og Peter Brøgger blev genvalgt.

▲ Faneborgens inklusive flaget fra Amager Marineforening ved NATO's 70 års-parade i Kastellet. (foto: Søren Konradsen).

▲ Under et af de sociale arrangementer i Assens Marineforening underholdt Henning Frydendal på harmonika og Toni From Petersen på guitar.

▲ Afdelingssekretær Peter Brøgger styrer fregatskydning i Ebeltoft Marineforening.

▲ Fastelavnssluppen søger ly under et pitstop ved sejladserne i marts rundt i Ebeltoft by. (Foto: Peter Brøgger)

▲ Kaptajnløjtnant Simon Sonnichsen modtager gave af afdelingsformand John Koudal, Esbjerg Marineforening, som tak for fortællingen om sin karriere i Søværnet.

▲ Arne Frederiksen, Esbjerg Marineforenings Skyttelav (th.), modtager af Jens Ole Løje Jensen pokalen for bedste hold på hjemmebane 2018.

Den 4. marts sejlede fastelavnssluppen endnu engang gennem Ebeltoft. Gasterne startede i marinestuen med et glas varm punch inden de iført søtøj drog på togt. De indsamlede midler går i år til veteranskibet "Skødshoved".

Som skrevet anden sted i denne rubrik, gav sluppasterne fra Ebeltoft kollegaerne i Randers Marineforening en hjælpende hånd i forbindelse med et PR fremstød i byen. Det var en god event der blev godt modtaget af randrusianerne.

Ifølge Peter Brøgger havde hele 121 betalt for indskud til fregatskydningen i april. – Men desværre mødte der i år kun 32 skytter op. Dette gjorde at hver skytte kom til at skyde flere gange. Så det er sjovest når vi er mange samlet, siger han. I øvrigt faldt krudtkammeret efter 253 skud ved skaf af Vagn Hansen der dermed er regerende fregatkaptajn i Ebeltoft Marineforening.

Skyttelavet:

Skytterne har gennem vinteren trænet godt, men vi kunne stadig ønske der er var flere der kom og skød. Vi har selvfølgelig haft de makkerskydning den første onsdag i hver måned i marts og april. Ved aprils makkerskydning deltog 17 skytter, så det var ganske flot, men der er stadig plads til flere, skriver Peter Brøgger og uddyber: - Vi havde også den 10. marts besøg af ca. 45 skytter fra 3 jagtforeninger i Syddjurs kommune til deres årlige Salonskydning. En helt igennem hyggelig dag.

Den 17-18 marts deltog vi med 6 skytter ved Landsskyttestævnet i Esbjerg. Der var fra Randers arrangeret samkørsel i bus for Randers, Aarhus, Grenå og Ebeltoft Marineforening. Dette gør vi får snakket mere med hinanden og gør transporten nemmere. Tak til Randers for at arrangere dette. Ved stævnet måtte vi desværre sige, at holdet i år ikke fik en så god placering, da det kun rakte til en 10. plads. Men til gengæld kunne Jørn Mortensen igen kalde sig landskytte i veteranklassen. Det var 6. gang Jørn tog sejren hjem og 4. gang i træk. Stort tillykke til Jørn. Også tak til Esbjerg Marineforening og Esbjerg Marineforenings Skyttelav for et vel gennemført arrangement.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Faglige og sociale arrangementer har på det seneste givet travlhed i Esbjerg Marineforening.

Eksempelvis har kaptajnløjtnant Simon Sonnichsen holdt et spændende indlæg om sin karriere i Søværnet med over 50 medlemmer på plads i marinestuen. Ifølge Nils Brandt Petersen var det et veltillægt foredrag understøttet af billedmateriale og anekdoter.

Til ulkeaftenen sørgede støtteforeningen Esepigerne for såvel forplejning som servering.

I marts kunne samme støtteforening fejre 20 års-jubilæum. Det blev markeret med en minderig fest på en af byens restauranter for små 100 deltagere.

Den første lørdag i måneden er der igen sat gang i eventen "Lang lørdag". Her kan medlemmer og gæster for et beskedent beløb nyde en lækker buffet.

Endelig er der en stor tak til afdelingens skytter for afviklingen af landsskyttestævnet. Det blev en succes, hvor marinestuen ifølge det oplyste blev flittigt frekventeret.

Skyttelavet:

Ved landsskyttestævnet gik det overmåde godt for værterne fra Esbjerg. Hans Novrup skriver, at Esbjerg Marineforenings Skyttelav fik pokalen

for bedste hold på hjemmebane 2018. Bedste holdskytte 2017/2018 blev Svend Aage Sørensen. Arne Frederiksen blev bedste skytte ved holdskydningen. Hans Novrup takker alle skytterne fra de deltagende skyttelav, fordi de var med til at skabe en rigtig god og hyggelig weekend.

FANØ

fano-marineforening.dk

Journalist og forfatter Deniz Serinci har været omkring Fanø Marineforening med sit spændende foredrag om social kontrol.

– Deniz Serinci fortalte, at undersøgelser har påvist massiv social kontrol blandt nydanskere. For eksempel føler hver tredje indvandrer pige, at hun ikke må få en kæreste, refererer Hans Novrup og fortsætter: – Deniz Serinci er barn af et fætter-kusine-tvangsægteskab, hvor genetiske problemstillinger har medført livsvarige skader for ham. Han udøvede selv social kontrol tidligere, indtil han selv blev ramt af det samme. Han er i gang med at skrive en bog om emnet og har derfor besøgt flere mellemøstlige lande. Foredraget om årsager, konsekvenser og løsninger på social kontrol, tvangsægteskaber og æresdrab var meget spændende, og oplægget var godt disponeret og fremført, så der var tilpas mulighed for at spørge ind til særlige områder. Deniz Serinci har stor viden om feltet og uddybede og nuancerede med yderligere vinkler. En skam, at ikke flere var mødt op til en spændende oplevelse, lyder det fra Hans Novrup.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

I forbindelse med Danmarks-Samfundets projekt Dannebrog 800 holdt foreningens landsnæstformand Søren Cruys-Bagger i marts foredrag om Dannebrog 800 års historie. Som et indlæg i eventen skulle mødedeltagerne besvare 8 Dannebrog-relaterede spørgsmål.

Ifølge afdelingsformand Kurt Terkelsen er Frederikssund Marineforening repræsenteret med flag, flagbærer og reserveflagbærer ved Danmarks-Samfundets stort anlagte Dannebrog 800-arrangement i København den 15. juni.

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

Jubilæumsreceptionen i forbindelse med Frederiksværk Marineforenings 75 års-jubilæum den 7. april blev som omtalt på tekstsiderne holdt i marinestuen, der har til huse i den sidste af bygningerne fra den af ældre orlogsgaster kendte Arresødallejren. De mange gæster medbragte et overflødighedshorn af gaver. I sin takketale kom afdelingsformand Karsten Nielsen godt omkring afdelingens 75 års historie. Kl. 12.00 blev jubilæet markeret med saluttering fra salutkanon. Efterfølgende var der hyggeligt samvær til langt ud på eftermiddagen.

Bestyrelsen oplyser i øvrigt, at stuen har åbent alle onsdage fra kl. 14 til 17 samt sidste søndag i måneden fra kl. 10 til 12. Dog ikke i juli, hvor der er ferielukket.

▲ Selv om der ikke var mange til foredraget om social kontrol i Fanø Marineforening, fik de tilstedeværende en særdeles god aften med foredraget af Deniz Serinci.

▲ Danmarks-Samfundets landsnæstformand Søren Cruys-Bagger gæstede i marts Frederikssund Marineforening med sit foredrag om projekt Dannebrog 800. (Foto: Kurt Terkelsen)

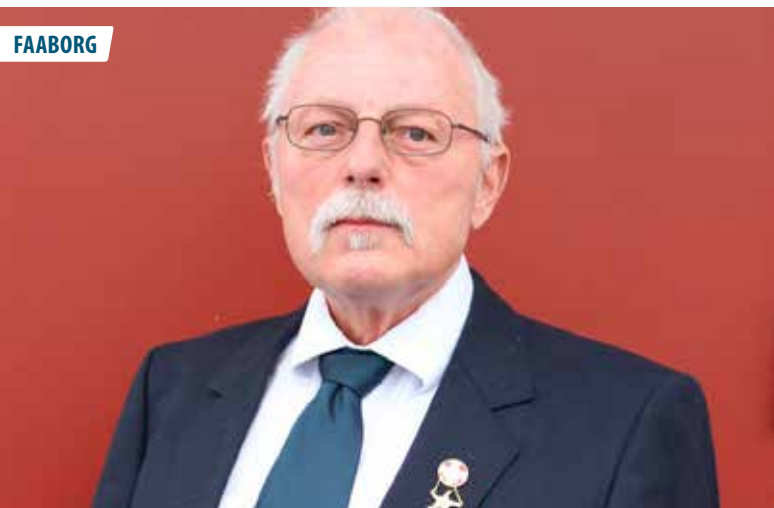

▲ 75 års-jubilæet i Frederiksværk Marineforening havde mange gæster fra lokalafdelingerne i distrikt 2/Nordsjælland. Det gode vejr gav mulighed for at hygge sig såvel indendørs som udendørs.

FAABORG

▲ Maskinmester Torben Ralph Nielsen er fra februar 2019 ny afdelingsformand i Faaborg Marineforening.

FAABORG

Som skrevet på denne plads i apriludgaven blev Torben Ralph Nielsen ved generalforsamlingen i februar valgt til ny formand i Faaborg Marineforening. - Torben er 63 år og uddannet som maskinmester ved Maersk. Han har været tjenestegørende på bevogningsfartøjerne ROTA og NA-JADEN i den daværende DAPHNE-klasse i slutningen af 70'erne, oplyser afdelingssekretær Lejla W. Sørensen og uddyber: - Senere har Torben Ralph Nielsen som ansat på Lindøværftet været med til afprøvninger på støtteskibene ABSALON og ESBERN SNARE samt konstruktion og design af el-systemer på de nye fregatter af IVER HUITFELDT-klassen.

GILLELEJE

gillelejemarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

GRENAA

grenaamarineforening.dk

▲ Jørgen Holm (tv.) efterfulgt af Søren Holck, Brian Noer og Claus Jensen giver den som "Martha"-besætning ved "Martha"-frokosten i Grenaa Marineforening.

Ifølge Steen Poulsen har bestyrelsen i Grenaa Marineforening fået 2 nye medlemmer. Det er Brian Noer og Torben Holst Jensen. Han oplyser også, at der inden næste generalforsamling vil blive fremlagt reviderede vedtægter og to do-liste med tider for de terminer, der skal overholdes inden generalforsamlingen.

Den 14. marts havde afdelingerne i Ebeltøft og Grenaa lavet et fælles offentligt arrangement omkring krigssejlerne fra 2. Verdenskrig. Dette var en stor succes med mere end 80 deltagere.

Den 30. marts lagde marnehuset rum til forplejningen for 61 marinehjemmeværnsmedlemmer, der deltog i MHV-øvelsen SPRINGEX.

Medio april stod den så igen på "Martha"-frokost. Denne gang med 30 medlemmer omkring bordet.

Skyttelavet:

Vinterskydningen er gået godt og vi sluttede sidst i marts måned. Det fortæller skyttelavsformand Søren Holck. - I år blev Landsskyttestævnet afholdt i Esbjerg og Grenaa deltog med 4 skytter. Der blev afholdt en skydeafslutningsfest i marinestuen, den 5. april. Tak til Hans Melin for sponsering af krondyrekekker. Der var præmieoverrækkelse til de 3 bedste skytter. Første præmien gik til formanden Per Schultz Petersen - Anden præmien gik til Bent H. Nielsen - Tredjepræmien gik til Henrik Møller. Skyttelavet ser frem til den kommende fregatskydning, som løber af stablen lørdag den 24. august.

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

29 medlemmer mødte den 5. april frem for at shine marinestuen op. Som belønning stod den efterfølgende på gule ærter ad libitum. Kabysen havde ifølge Orla Møhlolt tilvirket denne herretet i så rigelige mængder, at den gik igen ved det efterfølgende lørdagsarrangement.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

▲ De 3 vindere fra skydeafslutningen i Grenaa Marineforenings Skyttelav er fv. Henrik Møller, Bent H. Nielsen og Per Schultz Petersen. (Foto: Sonja Kirk)

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KALUNDBORG

Kalundborg Marineforening har skiftet 3 poster i bestyrelsen. Det fortæller Ole Flemming Nielsen. Ny afdelingsformand er Tonny Ibsen, afdelingsnæstformand blev Anker Nielsen, mens Hjalmer Johansen blev valgt som ny afdelingssekretær.

Efter sommerfesten, der er planlagt til medio juni, er der sommerlukket i marinestuen hele juli.

Skyttelavet:

Søndagsskydningerne afsluttedes den 18. maj. Ved landsskyttestævnet blev Ove Andersen afdelingens bedste skytte med 184 point.

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

Som fortalt på tekstsiderne var der den 6. april 75 års-jubilæumsreception i marinestuen på Sorgenfri Slot. I sin velkomsttale kom afdelingsformand Niels Hald kort omkring afdelingens historie.

– I de første mange år havde vi marinestue på restaurant "Lottenborg", men i 2006 opsagde vi aftalen med dem, og så måtte bestyrelsen finde noget andet. Efter at have forhandlet med hofmarskallatet og slotsforvaltningen, fik vi lokaler på Sorgenfri Slot. Fra starten i 1944 deltog arveprins Knud i afdelingens arrangementer, og senere blev hans søn, grev Christian af Rosenborg, medlem. Grev Christian af Rosenborg har blandt andet har siddet i bestyrelsen, hvor han i en periode var næstformand, fortalte Niels Hald.

Daværende landsformand Jens Ole Løje Jensen og distriktsformand distrikt 1/Storkøbenhavn, Bornholm og Grønland, Gert Alla Larsen, holdt taler og overrakte gaver. Der var også en flot chokoladekage fra Sofia Osmani, borgmester i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Ud over jubilæumsreceptionen i april var der åbent hus i marinestuen den 2. marts samt frokostmøde den 13. marts med foredrag om de danske krigssejlere af afdelingsnæstformand Mogens Bøeg-Jensen. Ved frokostmødet den 10. april fik de 15 deltagere en fyldestgørende fortælling om det at være chauffør for skibsræder Mærsk Mc-Kinney Møller.

KORSØR

korsoermarineforening.dk

Under generalforsamlingen kunne de 75 deltagere høre, at alt kører, som det skal i Korsør Marineforening. Valgbehandlingen gav nyvalg som bestyrelsesmedlem til Jan Viggo Hansen som afløser for Hans Slesvig Jensen, der ikke ønskede genvalg.

Dan Olsen fik overrakt Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. Samtidig blev Erling B. Jensen udnævnt til årets mariner i afdelingen.

Foredragssæsonen sluttede med et indlæg af orlogskaptajn Ditte Dyreborg, der fortalte om "ubådssagen" og sin rolle i denne sag.

KONGENS-LYNGBY

▲ Afdelingsformand for Kongens Lyngby Marineforening, Niels Hald (th.), lytter til distriktsformand Gert Alla Larsens lykønskningstale under jubilæumsreceptionen den 6. april.

– Det blev en spændende aften i marinestuen. 60 personer var mødt op, og jeg tror aldrig, der har været så stille i marinestuen som under dette specielle foredrag, siger Lindy Olsen.

På den sociale front har der været arrangeret 30 kroners-frokost af "Sirenerne" samt minifrokost tilrettelagt af brødrene Jørgensen.

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

"Man er aldrig alene, heller ikke på sit værelse, og det kan man savne en gang imellem. Så kan selv kontoret være et helle på en stille søndag eftermiddag".

David Buch, 32 år, kaptajn i Hæren og tidligere udsendt til Irak og Afghanistan, var aftenens foredragsholder den 14. marts i marinestuen. Igen en informativ aften, hvor Buch især viste sine fotos og fortalte om udsendelsen til Irak i fire måneder midt i 2017 til Al-Asad-luftbasen, som er på størrelse med Amager.

Opgaven for de henved 150 danske udsendte var at træne irakiske styrker, som bl.a. var sat ind mod ISIL. Og David Buch stod med sine folk for forsyningerne til de danske udsendte.

Irakerne kom kamptrætte ind i træningslejren og var ofte svære at motivere, så de foretrak at komme på skydebanen, for der kunne man ligge ned, som David Buch forklarede det.

Han er uddannet ved Danske Artilleriregiment i Varde, var i Kandahar, Afghanistan, som forsyningsbefalingsmand inden officersskolen, premierløjtnant i 2012. Udsendt til Kabul, kaptajn i 2016 i 2. Brigades stab. Nu er han i Forsvarskommandoen og -ministeriet og arbejder med cybersikkerhed.

Al-Asad-luftbase er en af fem, der blev bygget i 1975 efter de israelsk-arabiske krige i 1967 og 1973. I 2003, da Saddam Hussein bad USA og dets allierede hjælpe mod ISIL, kom australske luftstyrker først til basen, senere amerikanske, som rømmede basen i 2011. I 2017, da David Buch kom derned, stod meget næsten præcis, som amerikanerne havde forladt det – selv coladåser stod oplagret. Et udendørs - nu tørlagt ►

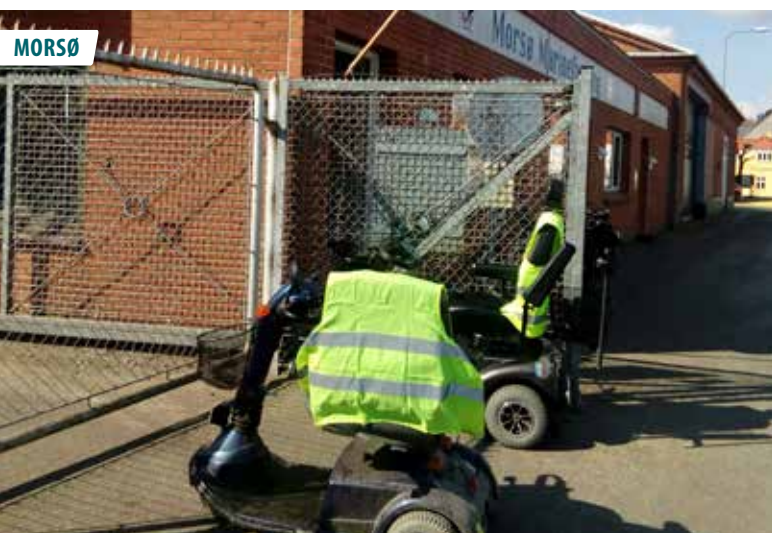

- svømmebassin stod efterladt. Amerikanske soldater er vant til gode forhold under udsendelse, deraf kælenavnet Camp Cupcake. Senere har de danske styrker nydt godt af KFUM's Soldaterhjem's hjemmelavede cupcakes, spil, hygge og søndagsbrunch i Al-Asad-basen. Nogle flere pointer: Der var 55 grader i skyggen i juli, og laveste temperatur var 32 grader inden for 24 timer. Efter 14 dage har man vænnet sig til varmen, som er tør, så den virker knap så voldsom, som det lyder. Vinden varmer som en hårtørrer. En sandstorm kan gøre dag til nat og er væk igen efter 20-30 minutter.

▲ Kaptajn i Hæren, David Buch, under sit besøg i København Marineforenings marinstue. (Foto: Erik Staffeldt)

▲ Som i de øvrige 74 lokalafdelinger i Danmarks Marineforening gør medlemmerne i Morsø Marineforening meget ud af at tage hånd om ældre medlemsskolleger. Dette blandt andet med nogle timers uofficiel hyggeåbning i marinstuen hver formiddag alle ugens dage, dog ikke søndag. Som det fremgår af Anne Marine Sørensens foto, er dårligt bentøj ingen forhindring for at anduве marinehuset på Nykøbing Mors Havn en solrig forårsformiddag.

KØGE

koege-marineforening.dk

Under generalforsamlingen i februar blev der uddelt hæderstegn i sølv til afdelingens og bestyrelsens mangeårige medlem, næstformand Jens Helge Olsen, samt til afgående bestyrelsesmedlem Poul Sørensen. Det oplyser Edle Sørensen, der også kan fortælle, at ansøgningen til Køge Kommune om forlængelse af lejemålet i marinehuset blev positivt modtaget, så lejemålet nu gælder frem til 2040.

Den 20. marts havde Køge Marineforening inviteret Annemette Kjærgaard til at holde et foredrag om det fundne skibsvrag på Søndre Strand i Køge. Annemette er arkæolog og museumsinspektør på Museum Sydøstdanmark og projektleder for udgravningen og de seneste resultater omkring fundet af skibsvraget. Skibet er et handelsskib fra 1500-tallet og var 18 meter langt og 7 meter bredt. Efter udgravningen skulle skibet have været til Roskilde til opbevaring, men det var ikke muligt, så nu bliver skibet opbevaret i vandbad et andet sted. Sammen med vraget blev der fundet en guldmønt, noget kraftigt tovværk og tønder, som dengang blev bygget i Portugal. Kystlinjen har ændret sig meget siden 1500-tallet, så man mener, at skibet er gået på grund så langt inde som der, hvor det blev fundet. Et yderst spændende og interessant foredrag for de fremmødte.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

Under medlemsmødet den 5. marts fortalte Allan Buch om sit liv fra fiskerdreng til formand for Bælternes Fiskeriforening. Niels-Henrik Jensen fortæller, at foredraget indeholdt mange sjove og spændende historier om en fin karriere inden for fiskeriet.

Medlemsmødet i april bød på filmen "Barken Margrethe af Danmark" fra 1933. Selv om det er en gammel film, var det god underholdning for de 25 fremmødte.

MORSØ

morsmarine.dk

Morsø Marineforening var den 1. marts involveret et besøg på værftsgrunden af tidligere medarbejdere fra det hedengangne skibsværft Søren Larsen & Sønner. Eventen var arrangeret af afdelingsnæstformand i Glynegøre Marineforening Bent Ole Kristensen. Det fortæller afdelingsformand Lejf Petersen. Efter en rundvisning i de af det gamle værfts haller og kontorbygninger der nu fungerer som hjemsted for Dansk Skaddyrcenter blev der i marinstuen vist videoklip og billeder fra værftets storheds tid. Blandt andet med de tidligere Sallingsund Færger der mestendels blev bygget på værftet.

Bombøbøssen har holdt generalforsamling i marinstuen. Dette fordi Morsø Marineforening har part i eventen Fastelavnsbåden der på nuværende er aktiv hver fjerde år.

Den 27. marts tog 6 medlemmer, efter invitation fra bestyrelsen i Skive Marineforening, ned i marinehuset i Skive for at høre et foredrag om krigssejlerne i Nordatlanten under 2. Verdenskrig.

På et velbesøgt medlemsmøde ultimo april stod den på nostalgiaften med fri forplejning. Det benyttede 21 medlemmer og ledsagere sig af, og de fik en god aften, hvor afdelingens store fotoarkiv blev gennemgået og debatteret.

Morsø Marineforening er i en særdeles god gænge. Med mange faglige og sociale arrangementer på programmet, står folk nærmest i kø for at blive en del af det maritime foreningsmiljø i limfjordsbyen. Siden midt i nulleterne er medlemstallet fordoblet og runder snart 100. Det giver en god økonomi, der ved nostalgiaftenen kommer de fremmødte medlemmer og ledsagere til gode.

MØEN

Som det fremgår på tekstsiderne, har distriktsformand for distrikt 4/Syd-sjælland & Øerne, Henrik Marril Christiansen, rundet det skarpe hjørne med 70 år på bagen. Dette blev ifølge Bendt Lund fejret med en reception i Møns Marineforenings marinestue.

– Der var gæster fra nær og fjern, så vores stue blev fyldt med gaver fra gulv til loft. Henrik har været alt, hvad en formand og et medlem gennem tiderne kan være for en lokalafdeling, Så hermed et stort tillykke fra os alle i Møns Marineforening.

Afdelingens 102 medlemmer får hen over sommeren masser af mulighed for at deltage i aktiviteter. Ifølge det oplyste er marinestuen hele sommeren åben på lørdage samt de tirsdage, hvor der er "tirsdagsmarked" i byen. Der bliver herudover ved tilmelding mulighed for at være gæst ved hovmesterens fiskebordsanretninger. Bankospil er også på programmet, og endelig er der planlagt fregatskydning den tredje lørdag i august måned.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Ved generalforsamlingen kunne afdelingsformanden i bestyrelsesberetningen se tilbage på et godt år med mange gode arrangementer, som medlemmerne støttede godt op om. Den mest markante begivenhed i 2018 var, at Randers Kommune den 19. maj fik Inspektionsfartøjet P572 LAUGE KOCH som nyt adoptionsskib.

Under generalforsamlingen blev John Albert Pedersen tildelt Danmarks Marineforenings hæderstegen i sølv.

Årets marinekammerat tilfaldt denne gang 2 medlemmer for deres særlige indsats i årets løb, skriver John Pedersen. Bendt Lund Andersen for sin altid velvillige indsats i banjemestergruppen, og Svend Jørgen Rasmussen for sin store hjælp med udskiftningen af taget.

▲ For første gang siden 1966 fik randrusianerne i marts mulighed for at stifte bekendtskab med den sociale maritime event Fastelavnsbåden.

Der var 50 års-medlemsemler til John Bjerre og Helmer Rasmussen samt 25 års-medlemsemler til Karsten Skjødt-Jakobsen, Dan Jørgensen og Kaj Egon Petersen.

For første gang siden 1966 blev der den 23. marts 2019 kørt med fastelavnsbåd i Randers.

Med velvillig hjælp fra Ebeltoft Marineforening og lån af deres fastelavnsbåd blev den hestetrukne båd kørt rundt i gaderne i Randers. Udklædte medlemmer fra Randers Marineforening, Randers Skipperlaug og Ebeltoft Marineforening gik med flag og raslebøsser og sang og samlede penge ind. De indsamlede midler går ubeskåret til hospitalsklovnene og veteranskibet S/S "Bjørn".

– En yderst vellykket dag og endnu gang en stor tak til Ebeltoft Marineforening for deres store hjælp og gode samarbejde, lyder det fra John Pedersen.

133 var mødt op til fejringen af 100 års-jubilæumsfesten for Randers Marineforening, der den 30. marts blev afholdt på Restaurant Skovbakken.

– Vi satte flaget, hvorefter formand Lars Gjøttmann bød velkommen til denne fortrinlige aften. Ud over den fine servering blev der holdt nogle gode taler ved landsformand Jens Ole Løje Jensen, borgmester for Randers Kommune, Torben Hansen samt oberst Mogens Bech, der er oldebarn af Randers Marineforenings stifter J. N. Bech. Et appendiks vedrørende den tildelte gave fra Randers Marineforening og Randers Skipperlaug til inspektionsfartøjet LAUGE KOCH blev overbragt seniorsergent Erik J. K. Schmidt. For damerne talte advokat Niels Chr. Fisker. Efter flagnedtagning var der kaffe og "dans på dækket" og sluttelig natmad, slutter notatet fra Randers.

Skyttelavet:

Ved katteskydningen i marts blev Jørn Greve kattekonge, mens Bente Nielsen for 9. gang blev kattedronning. Det oplyser Ole Poulsen. Har fortæller også, at Randers Marineforenings Skyttelav stillede med 13 skytter til landsskyttestævnet. I holdturneringen tog skytterne Niels Høeg, Flemming Nielsen, John Pedersen og Jørgen Steffensen en fornem 3. plads.

Randerssskytterne vandt begge pokaler ved afslutningen med De Samvirkende Soldaterforeninger. Det blev også til en sejr over kollegerne fra Aarhus ved et stævne den 12. april. Her fik Randers 479 point mod 456 point til skytterne fra Aarhus.

RINGKØBING/HVIDESANDE

▲ Som brødre vi dele. Fregatkaptajn 2018 Niels Kastbjerg (th) måtte i marts aflevere kæde og pokal til Kris Kastbjerg, der nu er regerende fregatkaptajn 2019 i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

Den 16. marts stod den på fregat- og korvetskydning i den vestjyske afdeling ved Ringkøbing Fjord. Afdelingsformand Leif Steen Andersen oplyser, at vinder i fregatskydningen blev Kris Kastbjerg, mens Anne Grethe Borch-Larsen tog vinderpokalen i korvetskydningen. Mens herrerne brugte 264 skud for at få has på fregatten, måtte damerne bruge 268 skud for at sænke den noget lettere korvet.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

I februar hørte 23 medlemmer oberst Jens Jensen give en spændende fortælling om sin tid som leder af sikkerhedstjenesten i Europa Parlamentet i Bruxelles, og om hvordan han endte der. I marts var tidligere værnepligtig i Søværnet, Rikke Nielsen, på besøg med sit foredrag om sin tid som værnepligtig om bord på DANNEBROG.

– Det var et spændende foredrag, og hun fik en stor applaus fra de 24 medlemmer, der var til stede, fortæller Kristian M. Pedersen.

Den 15. juni deltager afdelingen i Valdemarsdags-arrangementerne. Den 4. august står den så på fregatskydning.

SKAGEN

▲ Marinehuset i Skagen april 2019. (Foto: Niels Arne Hansen)

SKAGEN

Marinehuset i Skagen er blevet udmatrikuleret i en selvstændig enhed, så afdelingen nu er herre på egen grund. De nye ejere på halvdelen af den tidligere fællesgrund har efter det oplyste planer om at bygge et hotel med lejligheder.

– Meget passende for Skagen Marineforening, som skal afholde sendemandsmøde i 2021. Således kan deltagerne leje sig ind dør om dør med marinestuen, siger Niels Arne Hansen.

Marinehuset får et facadeløft med pudsede ydervægge i skagensfarve. Samtidig bliver der mulighed for at lave en tilbygning med lagerfaciliteter, noget der er god brug for. Fællesarealet bliver bibeholdt. Bestyrelsen håber, at arealet bliver renoveret inden Skagen Festivalen i juli, så udeserveringen også kan foregå i år.

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STRUER

18 medlemmer fra Struer Marineforening var i marts på besøg på Måbjergværket, der ligger mellem Struer og Holstebro. Værket har stor andel i, at Struer Marineforening blev genetableret ved en stiftende generalforsamling den 27. april 2016. 2 maskinmestre var med fra dag et. Samtidig stillede de i udsigt, at flere maskinfolk fra værket ville melde sig. Og det hold stik. I dag er 7 af afdelingens medlemmer ansatte på værket. Efter invitation fra kollegerne i Thyborøn Marineforening tog 9 medlemmer i marts med på tur til Flådestation Frederikshavn. Som det fremgår af notitsen under Thyborøn, var hovedmålet en guidet rundvisning på inspektionsfartøjet P571 EJNAR MIKKELSEN.

I øvrigt er der en stående invitation til kollegerne i Danmarks Marineforenings lokalafdelinger om at besøge Struer for at se afdelingens flotte og nyindrettede stue.

STRUER

▲ Medlemmer fra Struer Marineforening på virksomhedsbesøg på Måbjergværket.

– Vi har åbent hver lørdag middag og onsdag aften, siger afdelingsformand Mads Lund.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Jim Mollerup fortæller, at der som noget nyt har været musikalsk frokostunderholdning i marinestuen den sidste lørdag i måneden hen over vinterhalvåret. I februar underholdt en gruppe med irsk folkemusik, og i marts var der optræden med Kim Larsen-melodier.

På den faglige side i rækken af maritime foredrag var Otto Uldum fra Langelands Museum forbi marinehuset i februar for at fortælle om de marinarkæologiske opgaver i farvandet rundt om Fyn. I marts fortalte Knud Erik Rasmussen om sit arbejde som koordinator af Skats søgående kontrol af skibe. Begge foredrag var af høj kvalitet og med mange tilhørere på plads.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

THYBORØN

Bent Schleicher fortæller, at 38 medlemmer, heriblandt afdelingens første kvindelige medlem, den 8. marts deltog i et vellykket medlemsarrangement, hvor der blev serveret kogt torsk, kuller og lange.

Senere i marts havde bestyrelsen tilrettelagt en tur til Flådestation Frederikshavn. Med invitation til medlemskollegerne i Ringkøbing/Hvide Sande, Lemvig og Struer kom deltagerantallet op på 42.

Inden en superspændende rundvisning på inspektionsfartøjet P571 EJJNAR MIKKELSEN var der frokost i Frederikshavn Marineforenings stue.

– Tak for god mad, lyder det fra Bent Schleicher, der også fortæller, at et af afdelingens medlemmer har været tjenstgørende på EJJNAR MIKKELSEN, siden den for år tilbage kom i Flådens tal. I øvrigt undrer det ham lidt, at man ikke kunne fylde bussen op. Pris for turen inklusive forplejning undervejs samt frokost og kaffe var kun 200,00 kr.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

I afdelingsbladet Trellegrunden fremgår det, at 19 af Vordingborg Marineforenings 48 medlemmer deltog i generalforsamlingen i februar. Afdelingsformand Jes Hansen kom i bestyrelsens beretning ind på afdelingens mange aktiviteter i det forgange år. Ud over beretning og regnskabsfremlæggelse ved afdelingskasserer Ole Nielsen gav distriktsformand Henrik Marril Christiansen en orientering og peptalk, hvor han anbefalede, at man skulle "komme ud af huset og få fat i kommunen og de lokale soldaterforeninger".

Trellegrunden fortæller også, at generalforsamlingen i Støtteforeningen for Vordingborg Marineforening gav genvalg til de i bestyrelsen, der var på valg. Det glædede alle deltagerne, at støtteforeningen gennem årene har kunnet yde økonomisk støtte til Vordingborg Marineforening. Blandt andet i år, hvor Marineforeningen vil modtage en gave på kr. 10.000.

▲ Sidste lørdag i februar stod den på irsk folkemusikfrokost i marinehuset i Svendborg.
(Foto: Jim Mollerup)

▲ Frederikshavn Marineforening var den 23. marts vært for 42 medlemskolleger fra Thyborøn, Ringkøbing/Hvide Sande, Lemvig og Struer under deres udflugt til Flådestation Frederikshavn.

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Marinehuset i Aalborg havde i februar besøg af 22 tidligere besætningsmedlemmer fra SØRIDDEREN. I marts var der kammeratskabsaften med Martha-film og servering af - som afdelingsformand Charley Pedersen udtrykker det - "fantastisk ossobuco". Ved samme arrangement fik banjemester Klaus Pedersen overrakt Ralf Kurth Jensens mindebæger. Ud over de mange arrangementer har marinestuen åbent hver søndag fra kl. 11 til kl. 15.

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Visionært sendemandsmøde

(Fotos: Flemming Rebsdorf og Søren Konradsen)

MED OPLÆG OG VISIONER PÅ PLADS VAR LANDSFORMANDSSKIFTET DEN MESTE MARKANTE BEGIVENHED VED SENDEMANDSMØDET.

Efter 14 år som landsformand i Danmarks Marineforening har kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen fundet sin efterfølger på posten. Kommandørkaptajn Steen Eiler Engstrøm, medlem i Korsør Marineforening, stabschef ved OPLOG Korsør og chef for Søværnets Center for Administration modtog under årets sendemandsmøde stafetten som ny landsformand. I øvrigt den tiende i rækken af landsformænd siden Marineforeningen blev stiftet den 30. april 1913. Jens Ole Løje Jensen slog med syvtommersøm fast, at det ikke var af helbredsmæssige årsager, han nu pensionerer sig.

– Men når den rette mand er klar til at overtage den vigtige post som formand for Danmarks markante forsvarspositive organisation, er det med at slå til, sagde han blandt andet i sit oplæg til valg af Steen Eiler Engstrøm. Den nye landsformand takkede for valget og gjorde opmærksom på, at han altid har beundret Danmarks Marineforenings mange medlemmer for deres opbakning til Søværnet og Søfarten.

– For de fleste er jeg nok ikke bare et ganske ubeskrevet, men også et helt nyt blad i Marineforeningens righoldige historie. Og dog, nogle af jer kan måske svagt erindre en sprød kaptajnøjntant, der som chef for patruljefartøjet STØREN holdt gæstetalen til Marineforeningens 80 års-jubilæum på Nyborg Strand i 1993 og andre den noget ældre stabschef ved OPLOG Korsør, der bød velkommen til sendemandsmødet i 2016 på Flådestation Korsør, lød det fra den nyvalgte landsformand. (Læs mere om Steen Eiler Engstrøm under rubrikken Kommentar.)

GODT RUSTET TIL DE NÆSTE ÅRS UDFORDRINGER

Jens Ole Løje Jensen indledte årsberetningen med at kommentere forsvarsforliget 2018-2023 og sagde blandt andet.

– Året 2018 har for dansk forsvars vedkommende budt på en række væsentlige udfordringer. Først og fremmest lykkedes det - desværre med en helt uacceptabel forsinkelse, men

▲ Borgmester Torben Hansen modtog under besøget på Det gamle Rådhus i Randers Danmarks Marineforenings plakette som tak for, at byen og kommunen for fjerde gang lagde rum og plads til Marineforeningens sendemandsmøde. F.v. ses afdelingsformand Lars Gjettermann, borgmester Torben Hansen, landsformand Jens Ole Løje Jensen og rådhusets værtinde Bodil Nielsen.

▲ Flagmarch med Søværnets Tamburkorps i front gennem Randers by en tidlig lørdag formiddag blev taget godt imod af byens handlende.

med et bredt flertal - at indgå et forsvarsforlig for 2018-23. Et forlig, der over en bred front medfører epokegørende ændringer for Forsvaret, såvel personel- som materielmæssigt. Over hele forligsperioden øges forsvarsbudgettet med 12,7 mia. kroner, men det skal dog ses i sammenhæng med, at der i den forgangne forligsperiode blev foretaget en reel besparelse på omkring 10 mia. kroner på forsvarsområdet. For Søværnets vedkommende medfører det indgåede forlig, at vores 3 fregatter udrustes med langtrækkende områdeluftforsvarsmisser, et længe næret ønske i Søværnet og en kapacitet, som fregatterne helt fra deres bygning har været forberedt til. Desuden udrustes fre-

gatterne med sonar og anti-torpedosystem, og de nye maritime helikoptere af SEAHAWK-typen udrustes med dyppesonar og torpedoer til anti-ubådskrigsførelse. Værnepligten i Forsvaret videreføres, og en nyskabelse er opbygning af en egentlig reservestyrke af brigadestørrelse bestående af hjemsendte værnepligtige, der skal stå i styrken i 5 år efter hjemsendelsen. Det globale trusselsbillede er markant ændret i de seneste år, og med forsvarsforliget forsøger politikerne at indrette sig derpå. Det er positivt, men der skal mere til, selv om Danmark stadig er en troværdig og stabil NATO-partner, sagde Jens Ole Løje Jensen.

DANMARKS MARINEFORENING STÅR STÆRKT

Den afgående landsformand gav også udtryk for, at Danmarks Marineforening har en stærk og markant position blandt de forsvarspositive organisationer.

– Danmarks Marineforening er godt rustet til at møde de næste mange års udfordringer. Der er fortsat medlemstilgang, hvilket er positivt, sagde Jens Ole Løje Jensen og fortsatte: – Gennem 2018 har Danmarks Marineforening mistet relativt mange medlemmer, ikke alle ved naturlig bortgang. Opgaven er hele tiden at sikre medlemmernes forbliven i foreningen ved relevante og attraktive aktiviteter. Afdelingerne skal til stadighed have foreningens formål for øje, herunder at holde vores stolte orlogs-traditioner i hævd. Netop disse er blandt Marineforeningens særlige kendetegn, og de er i høj grad med til at styrke kammeratskabet, korpsånden, sammenholdet og synliggørelsen. For at opnå den nødvendige medlemstilgang skal der derfor lokalt konstant ydes en øget indsats i arbejdet med især at hverve medlemmer fra Søværnet og Marinehjemmevernet og ikke mindst yngre medlemmer. Det er derfor vigtigt, at man ”tænker ud af boksen”. Ved øget kontakt rundt i lokalsamfundene og til lokalpressen og med meningsfyldte aktiviteter særligt for den yngre generation skal nye medlemmer skaffes. Positiv synliggørelse og omtale er derfor absolut nødvendig for at bevare foreningens gode image og styrke rekrutteringen og derigennem sikre Marineforeningens overlevelse på sigt. Det gode og aktive foreningsliv finder primært sted i afdelingerne, og det er derfor væsentligt at understrege, at afdelingerne aldrig må være sig selv nok. Netop det at være en del af Danmarks Marineforening er med til at styrke ikke blot landsforeningen udadtil, men i lige så høj grad de enkelte lokale Marineforeninger. Korpsånd skaber respekt i det omgivende samfund.

For at Marineforeningen også i fremtiden er foreningen, hvor gamle og unge orlogsgaster og maritimt interesserede mødes, er det vigtigt, at vi fortsat lever op til foreningens overordnede formål: at styrke interessen i befolkningen for Søværn og Søfart - Det Maritime Danmark, lød det fra Jens Ole Løje Jensen.

Der var kun et enkelt indlæg fra sendemændene til årsberetningen. Det var afdelingsformand

▲ Søværnets Tamburkorps indleder sendemandsmødet i Randers Fritidscenters smukke sal.

▲ Kommandørkaptajn Steen Eiler Engstrøm (t.v.) afløser kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen efter 14 år på posten som landsformand for Danmarks Marineforening.

▲ Når man i Randers siger grillstegt gris, så mener man en hel en af slagsen.

John Koudal fra Esbjerg Marineforening, der havde nogle bemærkninger til Landsbestyrelsens køb af organisationens nye edb-anlæg.

budgettet for 2019 og 2020. Den retvisende styring af posten som landskasserer gav efterfølgende genvalg for en ny 3 års-periode på jobbet.

GODKENDT ØKONOMI OG GENVALG

Landskasserer Flemming Heden Knudsen fik godkendt såvel regnskabet for 2018 som

Samlet under én kasket: Flådens udstilling genopstår på Holmen

Af Niels Mejdal, kontreadmiral (p)

Flådens tre kampskebe fra Den Kolde Krig - fregatten PEDER SKRAM, torpedomissilbåden SEHESTED og ubåden SÆLEN - samles nu under Fonden Peder Skram. Admiral Tim Sloth Jørgensen, tidligere torpedobådschef, chef for Søværnets Operative Kommando og forsvarschef, har på Fondens vegne indgået en aftale med Nationalmuseet om at overtage driften af SEHESTED og SÆLEN, som sammen med PEDER SKRAM skal blive Flådens fortælling om Den Kolde Krig. Det er ikke den største flåde, som admiralen har haft under sin kommando, men en flåde med historier og symbolik i dagens Danmark.

Og endelig får vi selv lov til at fortælle om Flåden under Den Kolde Krig, således som vi oplevede det. Frivillige og ulønnede ildsjæle vil fortælle om deres oplevelser, minder og historier fra sejlede tjeneste som fregatsejler, torpedobådsmand eller ubådsmand. Her slippes måske de officielle rapporter og tekniske data, men de erstattes af de personlige oplevelser og virkeligheden.

Fonden Peder Skram er den juridiske enhed, der sørger for formalia som f.eks. forsikringer, samarbejdet med Forsvaret, tekniske godkendelser og ikke mindst penge til de spændende drømme, som vi alle heldigvis stadig har.

FORDYBELSE OG MOTION

På nordspidsen af Nyholm kan man fra 29. juni købe en billet til en enestående oplevelse. Fregatten PEDER SKRAM - udpeget som NATO's kommandoskib i Østersøen, hvis Den Kolde Krig skulle blive varm. Med sine 7 dæk, 17 vandtætte sektioner, 5 maskinrum og 250 rum er der mulighed for både fordybelse og motion. Man sammensætter selv sin tur, og i de mest spændende rum kan man få en fortælling via sin smartphone. Vil man have det hele med, varer turen 2½ time.

Fortøjet under Nyholms fredede mastekran ligger torpedomissilbåden SEHESTED - en af 10 søsterskibe i Willemoes-klassen. "Søheltenes skibe", opkaldt efter nogle af Flådens berømte søofficerer. Her vil tidligere torpedobådsfolk

▲ Fregatten PEDER SKRAM er den største enhed i Flådens udstilling på Nyholm

▲ Missilbåden SEHESTED under gang i rolig vand.

▲ Nostalgisk foto fra dengang SÆLEN var i aktiv tjeneste.

vise rundt og fortælle om, hvordan livet var om bord i hverdagen og under forhøjet beredskab. Og naturligvis besvare alle de spørgsmål, som kun en, der har levet om bord, kan gøre det. Båden er spækket med våben og elektronik, så man må holde sig til, når guiden fortæller om Operation Hurricane, torpedoskydekurrencer, samarbejdet med norske og vesttyske torpedobåde eller planlægning af minelægning ud for de polske og sovjetiske havne, eller hvor

sejlruterne krydser. Nå ja, ikke alt er beskrevet, men de gamle torpedobådsgaster kan historien. Og så er der ubåden SÆLEN – Danmarks sidste ubåd. En fantastisk historie. Bygget i 1965 i Vesttyskland til den norske marine som en ud af 15 ubåde. Købt af Danmark i 1990, moderniseret, forlist ved Hesselø i 1990, bjærget, istandsat og forberedt til operationer under varmere himmelstrøg. Operativ igen i 1994 og velforberedt på Søværnets opgaver efter ►

"Murens fald". Deltog i NATO's antiterroroperationer i Middelhavet ad flere omgange med stadig hemmeligholdte patruljer. Og med optræk til den anden krig mod Saddam Hussein blev SÆLEN i 2003 dirigeret til Den Persiske Golf for at indgå i den amerikanskledede koalitionsstyrke. Under krigen blev det til to patruljer, der stadig er hemmeligstemplede. Kom om bord, og udfrit guiden om, hvad der virkelig skete i Golfen eller om alle mulige andre ubådsspørgsmål.

Og som en ekstra og særlig oplevelser kan man få en tur i Nyholms fredede mastekran fra 1748. Hør, hvordan matroserne med håndkraft kunne løfte de 20 tons tunge undermaster på datidens linjeskibe. En tømmerkonstruktion af enestående styrke, hvor alle detaljer er gennemtænkt. Husk: brug tov til de udendørs samlinger, brug skalmur til beskyttelse mod vind og vejr, og udnyt de mange indvendige dæk til magasiner og værksteder. Kranen var i brug i omkring 100 år og blev heldigvis bevaret for de kommende slægter efter de store sejlførende orlogsskibe forsvandt i midten af 1800-tallet.

DET FRIVILLIGE ARBEJDE

Alt er baseret på frivillige, der uden betaling vil være med til at bevare og formidle "skibene på Holmen". Alle kan være med. Nogle umiddelbart og andre efter lidt kandidattid.

20-30 gutter i det tekniske team møder op 2, 3 eller flere gange om ugen. Efter morgenkaf-

fen er det "an til arbejde", og i frokostpausen spises den medbragte madpakke. På udvalgte dage besøges Marinekasernens kantine, hvor frokostbuffeten lokker. Alle er stolte håndværkere, der er på skibene for at få et stærkt indslag i pensionisttilværelsen. Her er ingen krav om overholdelse af termin eller arbejde, der bare er godt nok. Hver mand sætter selv sin standard - og nyder det.

12-15 ildsjæle er klar til at vise rundt i de tre skibe. Tidligere fregatsejlere, torpedobåds- og ubådsfolk viser med glæde rundt og spinder en ende over egne oplevelser og historier, de gennem de mange år har hørt fra andre. At det ofte er om aftenen eller i weekenden gør ikke noget. Når først gæsterne er mødt, nyder rundviserne at have et publikum, der ikke kan undslippe.

I skolernes sommerferie og efterårsferie er der åbent for alle, der vil købe en billet. 150 kr. for 3-4 timers oplevelse er vel ikke så galt. Også her er det frivillige fra skibenes støtteforeninger, der står for det hele. Billetsalg fra fregatens billetkontor, rundvisninger, fortællinger og formidling er med til at gøre hver dag til en oplevelse for gæster og rundvisere.

STØTTEFORENINGERNE

Siden 1996 har Foreningen Peder Skrams Venner ydet en stor indsats. Skaffet rigtig mange frivillige til hverdagens opgaver, stil-

let med kustoder til sommerens og efterårets åbningsperiode. Men med overtagelse af driften af SEHESTED og SÆLEN er også Dansk Ubådsforening og Dansk Torpedobådsforening blevet stærkt involveret. Også de vil rekruttere frivillige til vedligeholdelse og formidling. Det er imponerende, at der i løbet af kort tid er mere end 1.000, der gennem de tre foreninger støtter op omkring et maritimt udstillingsområde på Nyholm. Det tror jeg ikke, at stifterne af Fonden Peder Skram havde forestillet sig i 1995.

Læs mere om støtteforeningerne på www.pederskramsvenner.dk, www.torpedobåd.dk eller www.ubaade.dk.

STØT OS OG VÆR MED I FÆLLESSKABET

3 skibe, én fond og 3 støtteforeninger, hvor der er mange muligheder for at støtte op omkring ideen om at skabe og drive en maritim udstilling for Flåden under Den Kolde Krig. Uanset hvor mange vi er, så er der altid brug for flere. Så bliv medlem i en af de tre støtteforeninger, eller kom med i fællesskabet af Fondens frivillige, der yder en fornem indsats med vedligeholdelse og formidling. Alle kan være med, og alle vil få en god oplevelse.

Se mere på www.pederskram.dk eller på en af støtteforeningernes hjemmesider.

FAKTA

PEDER SKRAM:

Displacement: 2.425 tons
Længde 112,65 m – bredde 12,05 m
Dybgang 6,65 m
Besætning: 172 (22 officerer, 20 sergenter og 130 menige)

Maskineri:

- 2 stk. Pratt & Whitney gasturbiner (2 x 22.000 hk)
- 2 stk. General Motors dieselmotorer (2 x 2.400 hk)
- 2 skruer

Aktionsradius 4.430 sømil ved 16 knob

Armering:

- 8 stk. Harpoon anti-skibsmisseriler
- 8 stk. Seasparrow luftforsvarsmissiler
- 1 stk. dobbelt 127 mm kanon (M/60)
- 4 stk. 40 mm maskinkanon (M/48)
- 4 stk. 20 mm maskinkanon (M/42)
- 4 stk. 53,3 cm trådstyrede torpedoer (TP 612)
- 8 stk. dydbomber type G

Maks. fart 28 knob

SEHESTED:

Displacement: 260 tons
Længde 46 m – bredde 7,4 m
Dybgang 2,45 m
Besætning: 25 (6 officerer og 19 sergenter og menige)

Maskineri:

- 3 stk. Rolls Royce Marine Proteus gasturbiner (3 x 4.250 hk)
- 2 stk. General Motors dieselmotorer (2 x 800 hk)

Aktionsradius 380 sømil ved 36 knob

Armering:

- 8 stk. Harpoon anti-skibsmisseriler
- 2 stk. 53,3 cm trådstyrede torpedoer (TP 613), uden missiler dog 4 stk.
- 1 stk. 76 mm Oto Melara maskinkanon (M/71)
- 2 stk. Stinger luftforsvarsmissiler
- 16 stk. miner i stedet for torpedoer

Maks. fart 40 knob på gasturbiner
12 knob på dieselmotorer

SÆLEN:

Displacement: 524 tons (uddykket)
576 tons (neddykket)
Længde 47,2 m – bredde 4,7 m
Dybgang 4,1 m
Besætning: 24 (7 officerer, 7 sergenter og 10 menige)

Maskineri:

- Batteridrift (276 battericeller, vægt 85 tons, kapacitet 15.450 AH.)
- 2 stk. Maybach Mercedes Benz dieselmotorer (2 x 600 hk)
- 1 stk. Siemens elektromotor (1.500 hk)
- 1 skrue

Aktionsradius 5.000 sømil ved 8 knob/
42 døgn neddykket med snorkling.

Maks. dykkedybde i fredstid 186 m

Armering:

- 8 stk. 53,3 cm trådstyrede torpedoer (TP 613) eller frømand i stedet for torpedoer

Maks. fart 10 knob uddykket
– 18 knob neddykket

Bogense

Steffen Boe Harter

Brøndby

Bente Hein
Jan Johnsen
Ejlif Møller
Jens Erik Nielsen

Ebeltoft

Mogens Pedersen

Esbjerg

Steen Plantener Andersen
Hans Henrik Kristensen
Poul Toft Larsen
Peter Grøndal Mønsted
Claus Sørensen

Fanø

Bjarne Andersen
Marcus Bossen

Frederikshavn

Jens Frølich
Frank Lentz
Jens Schmidt-Olsen

Frederikssund

Jens Michael Bergenholtz

Faaborg

Willi Flemming Hansen

Gilleleje

Per Hansen

Godthåb

Jan Hoegh
Daniel Jensen
Jan Lyberth
Jan Schou Olsen

Hadsund

Erik Stegger Andersen

Helsingør

Rik Schachtschabel

Hirtshals

Johnny Schneider

Hobro

Poul Erik Jensen

Hundested

Kim Anders Cleverly
Curt Åke Roland Persson
Christian Winther

Kalundborg

Nancy Theil

Kgs. Lyngby

Henrik Gamst-Pedersen

København

Stig Andersen

Køge

Thomas Loui Henriksen
Joan Ferdinand Kluge
Dan Meilstrup
Peer Mejsig

Morsø

Jens Chr. Andersen
Per Jørgensen Bladt
Gunner Johansen
Allan Jørgensen
Peter Nielsen
Jan Karl Nygaard

Nyborg

Thomas Zacho Brunhede
Morten Wenzel Høiberg
Niels Haurballe Jensen
Ole Bergholdt Jensen
Ina Adamsson Kielstrup
Erik Vindbæk Madsen
Inge Petersen
Kurt Mølgaard Steffensen

Nykøbing Sjælland

Kim Skovlund

Odense

Ivan Grage

Randers

Mogens Bech
Bent Jensen
Aage Hallengreen Larsen

Ribe

Gordana Margaret Calone

Roskilde

Henrik Michael Hansen

Skagen

Torben Jensen
Per Pedersen
Søren Yssing

Svendborg

Peter Christiansen
Erik Johannes Krøll Schmidt

Thyborøn

Allan Hye
Christian Slot

Viborg

Frank Lundgren

Ærøskøbing

Torben Jørgensen
Johannes Renneberg

Aalborg

John Trumann Terp

Århus

Jens Holm

Marineforeningen

Medlemstallet pr. 29. april 2019: 8.465

Markering af William Wains 200-års dag

Kilde og tekst: Søren Konradsen.

Søndag den 31. marts 2019 markeredes skibsværftspartner og underdirektør ved Orlogsværftet William Wains 200-årsdag ved en smuk højtidelighed på Holmens Kirkegård i København.

Wain, der var født i Bolton i England, havde sin livsgerning i Danmark fra sit 25. leveår, dels gennem ansættelsen ved orlogsværftet i 1849, og dels som partner og senere direktør i Burmeister & Wain fra starten af 1860'erne. Wains meriter og indsats for Orlogsflåden især i perioden, hvor dampdriften indførtes i de nye skibe er omfangsrig og imponerende, og førte til, at Wain i 1879 modtog Kommandørkorset af Dannebrogordenen. William Wain døde i 1882, blot 63 år. En krølle på Wains slægtshistorie er, at Hærens Kommanderende General ved den tyske besættelse af Danmark i 1940, generaløjtnant William Wain Prior, var barnebarn af Wain.

Højtideligheden på Holmens Kirkegård, der havde Marinehistorisk Selskab/Orlogsmuseets Venner som hovedarrangør, havde deltagelse af et tip-tip-tip-oldebarn af Wain. Desuden medvirkede de tidligere Chefer for Søværnets Materielkommando, hvorunder det daværende Orlogsværft hørte, kontreadmiralerne Søren Torp og Kurt Birger Jensen. Hovedtalen blev holdt af formanden for Marinehistorisk Selskab kommandør Gustav Lang, og fra Søværnet medvirkede desuden kommandørkaptajnerne Steen Balslev og Stig Kastberg, - sidstnævnte repræsenterede tillige 'Foreningens af Søværnets Tekniske Officerer'. Maskinmestrenes Forening var repræsenteret af bestyrelsesmedlem Gustav Schmidt Hansen og Kim Rasmussen, og fra MAN-ES deltog historisk medarbejder Ole Sørensen og hustru. Holmens Kirke & Kirkegård var repræsenteret af Holmens provst og

▲ William Wains familiegravsted.

▲ De fem kranselæggere. (Fotos: Birger Tykskov)

orlogsprovst Ejgil Bank Olesen og kirkegårdsinspektør Ole Vestbirk, mens Marineforeningen repræsenteredes af landsnæstformand Søren Konradsen og landssekretær Birger Tykskov. Fra Danmarks Marineforening var Landsflaget og flag fra Amager Marineforening til stede, båd-

ret af Niels Arne Hansen og Torben S. Hansen. Der lagdes krans af hovedarrangøren, Søværnet, Maskinmestrenes Forening, Holmens Kirke og Danmarks Marineforening".